

Pirmutinis Lietuvių Darbi-
ninkų Dienraštis. Išėina
kasdien apskaitedienų.

L A I S V E

LITHUANIAN DAILY

62

Visų Šalių Darbininkai,
vienykites! Jūs nieko ne-
pralaimėsite, tik retėžius,
o išlaisvėsite pasaulį!

No. 180.

Telephone Stagg 3878.

Brooklyn, N. Y., Subata, 29 d. Liepos (July), 1922 m.

Pavienio numerio kaina 4c. Metai XII. Dienr. IV.

VADAI PARUODA GELŽKELIŲ STREIKININKUS

Gražina Juos Darban Valdiškoms Sąlygomis

Kompanijos Kovoja už Pirmenybę Streiklaužiams
Prieš Darbininkus.

Jewell ir kiti gelžkelių vadai jau aiškiai paruo-
da gelžkelių dirbtuvų streikininkus.

Posėdžiaudami su gelžkelių savininkais ir presiden-
tu Hardingu, jie daro nusileidimą po nusileidimo.

Gelžkelių vadai priėjo prie to, kad jau sutinka
priimti Hardingo pasiūlymą — sutinka vesti streiki-
ninkus atgal į darbą. Tegu jie tarnauja gelžkelių kom-
panijoms iki rugpjūčio 31 d. senomis sąlygomis, gauda-
mi tą pačią algą ir dirbdami tas pačias valandas. Tuo
gi tarpu valdiškoji Gelžkelių Darbo Komisija išdirbs
"naujas sąlygas", "teisingas ir bešališkas" sąlygas, kaip
sako ponas Hardingas.

Kad Gelžkelių Darbo Komisija išdirbs sąlygas nau-
dingas kapitalistam, o ne darbininkam, tai aišku, kaip
ant delno.

Juk ir dabartinis streikas kilo iš to, kad darbininkai
gelžkelių dirbtuvų nesutiko su sąlygomis, kurias ta ko-
misija išdirbo ir norėjo jiems užkarti.

Jeigu darbininkai sugrįž-
tų, atsidavę malonei Gelž-
kelių Darbo Komisijos, tai
ji jiems pakliūtų nepriimti-
nas sąlygas, tokias, kokių
nori kapitalistai. Bet syki
darbininkams grįžus į dar-
bą, sauks būti, beveik ne-
galima, po kelių savaičių vėl
juos į streiką išvesti. Darbi-
ninkai būtų sudemoralizuo-
ti. Dauguma jų ranka pamo-
tų, spiautų ir pasakytų: et,
vis tiek nieko nelaimėsime;
vėl mus prigaus.

Panašus prigavimai, tie-
sa, kas karta vis labiau ati-
daro darbininkam akis ir
parodo tikrąjį vadų veidą;
tačiau, iki darbininkai susi-
pras, iki paims vadovybę iš
savo rankas, iki išspirs lauk
pardavikus geltonuosius va-
dus, — tai jie bus šį syki
prigauti: algos bus apkapo-
tos, darbo laikas pailintas;
už viršlaikio darbą bus mo-
kama, kaip už paprastas
darbo valandas. Kapitalis-
tams bus tinkamai patar-
nauta.

Gelžkelių vadai nori,
kad streikas baigtųsi kaip
galint greičiau. Vadams la-
bai nepatinka, kad streiki-
ninkai užsikrečia dvasia re-
voliucinės kovos, kad jie vis
labiau mokinasi vartoti gin-
klą prieš privatinius ir val-
diškus kompanijų tarnus.

Todėl tie vadai ir traukia
streikininkus gelžkelių dirb-
tuvų atgal į darbą be jokių
laimėjimų.

**KOMPAIJOS PRIEŠ SE-
NŲ DARBININKŲ "VY-
RESNYBĖS TEISĖ".**

Kodėl Kompanijos Taip Pa-
sipūtusios.

Kompanijos gi mato, kaip
geltonieji vadai puldo strei-
kininkų dvasią, krikdo

Klausimas "vyresnybės
teisių" pastato vadus į la-
bai keblią padėtį. "Miela
žentas, gaila varškės". No-
rėtusi patarnauti kapitalis-
tam, bet nesinori galutinai
nuo savęs atstumti darbi-
ninkus. Jeigu vadai sutiktų
su kapitalistais panaikinti
streikininkų "vyresnybės
teisę", tai jie vadams duris
parodytų. Todėl, gelbėdami
savo kailį, vadai turi žo-
džiais ginti darbininkų "vy-
resnybės teisę".

Vadai Nusileis Kapitalistam

Bet ir čia vadai daliai
stengsis daryti nusileidimų
kompanijom, kad tik baigus
streiką.

Po ilgiausių pasitarimų su
vadais, Gelžkelių Darbo
Komisija užvakar paskelbė
šitokį planą: seni darbinin-
kai, kurie liko dirbti laike
streiko, bus skaitomi vyres-
ni už sugrįžusius streiki-
ninkus; laike streiko priimti
raujai darbininkai bus skai-
tomі žemesni už grįžusius
streikininkus.

Visiem žinoma, kad vadai
renorėjo šio streiko; jis įvy-
ko tik todėl, kad vadai ne-
galėjo jo suturėti. Todėl va-
dai rimtai neprotestuos, jei-
gu bus pripažinta "vyres-
nybės teisė" streiklaužiams.

Geltonieji vadai streiką
taip nuvedė, kad darbinin-
kai verčiami grįžti darban-
logesinėmis sąlygomis, ne-
gu jie pirma turėjo.

Taip vilkas vadovauja a-
vimis. Bet darbininkai ne-
bės teisė" reiškia, kad ilgė-
nį laiką dirbusis gauna
kiek geresnį atlyginimą, ar-
ba kuomet darbo pasidaro
mažiau, ir todėl dalis dar-
bininkų būna atleidžiama,

ta, sulyg "vyresnybės tei-
sės", darbe paliekami tie,
kurie seniau dirba, ir t.t.

Taigi dabar gelžkelių kom-
panijos ir "atsisako gražinti
"vyresnybės teisę" streikuo-
jantiems darbininkams, jei-
gu jie grįžtų į darbą sąly-
gomis, kurias nustatė ta
Gelžkelių Darbo Komisija.

Gelžkelių kompanijos no-
ri suteikti "vyresnybės tei-
sę" tiem darbininkam, ku-
rie pasilikto streiklaužiams,
kuomet jų draugai išėjo ko-
von; kompanijos ryžasi su-
teikti "vyresnybės teisę" net
iš šalies samdytiem laike
streiko skėbam prieš ser-
niausius darbininkus, kurie
streikavo.

Amerikos Darbininkų Parti-
ja ir Jungtinė Kalnakasių Uni-
ja jau seniai išleido atsisauki-
mą į Anglijos angliakasių ir trau-
kininkų ir laivų darbininkus, kad
nekastų, nekrautų ir negaben-
tų anglių, skiriamų Amerikai,
kad nestreiklaužiantų.

Iki šiol Anglijos angliakasiai
streiklaužiuo prieš savo drau-
gus amerikiečius. Jų vadai lo-
sė į ranką Anglijos ir Ameri-
kos kapitalistams. Bet, paga-
liau, ir Anglijos kasyklų dar-
bininkai, matyt, pradėjo galvo-
ti apie amerikiečius. Jie verčia
savo vadus, kad daryti prieš-
tą milžinišką tarptautinį strei-
klaužiamą. Yra reikalavimų
iš eilinių angliakasių sustabdy-
ti gaminimą ir gabenimą an-
glių, skiriamų Amerikai.

ANGLIŲ BADAS DIDĖJA

HARDINGAS VARU PRIVERSIĄS STREIKININ-
KUS DIRBTI.

"New York Times" dejuoja, kad ateinančią žiemą
bus tikras anglių "badas".

13 jau dienų, kaip Jungtinių Valstijų prezidentas
Hardingas atsisaukė į streiklaužius, kad eitų anglių
kasti. Žadėjo streiklaužius pilnai apginti. Gubernato-
riam liepė mobilizuoti miliciją, saugoti kasyklas ir
streiklaužius. Jeigu milicijos bus negana, tai presiden-
tas atsiųsias reguliariąs armijos. Kas paklausys presi-
dento atsisaukimo ir eis streiklaužiant, tai bus šven-
tas patriotinis darbas, busiū tarnavimas "visuomenei".

Bet atsisaukimas į patriotinius jausmus mažai te-
davė vaisių. Iš viso dar tik viena Consolidated Coal Kom-
panija, Altoona, Pa., pradėjo kasti angliis. Kad presiden-
to atsisaukimas į streiklaužius neduos kapitalistam pa-
geidaujimų vaisių, tai sako ir pati kasyklų savininkų
sąjunga.

**Varu Vers Angliakasių
Dirbti.**

Prezidentas Hardingas
liepos 27 d. pareiškė Lewi-
sui, prezidentui Jungtinės
Kalnakasių unijos, kad bė-
gyt kelių dienų angliakasiai
turi priimti sąlygas, kurias
jiems pasiūlė prezidentas,
būtent, grįžt į darbą ir dirb-
ti senomis sąlygomis iki to
laiko, kol prezidento paskir-
ta komisija išdirbs naujas
sąlygas. Jeigu per kelias
dienes streikininkai nepri-
ims prezidento pasiūlytų są-
lygų, tai jis sako paskirsias
komisija, kuri prievarta
privers streikininkus grįžti
į darbą.

Prezidentas, matomai, pa-
miršta, jog durtuvais nega-
lima prikasti anglių. Jis sa-
lyte įsakė kasyklų savini-
kam atidaryti kasyklas ir su
streiklaužiais kasti angliis;
jis prieš darbininkus varto-
ja miliciją ir kariuomenę;
o anglių kaip nėra, taip nėra.

Jeigu tik angliakasiai ne-
klausytu savo geltonųjų va-
dų, jeigu tvirtai laikytųsi,
tai, nežiūrint jokių presi-
dento "ukazų" jie nrispirtų
savininkus nusileisti.

Jau dabar fabrikai susto-
ja dirbė todėl, kad trūksta
anglių. Daugelis Chicagos
fabrikų ir dirbtuvių vietoj
angliu pradeda varyti maši-
nas.

Pagaliau, Pildomasai Komite-
tas Anglijos Kalnakasių Fede-
racijos sutiko apsvarstyti tą
dalyką.

Ką Komitetas nuspręs, ne-
sunku įspėti. Jis ir toliau tęs
streiklaužiamą. Įvairūs an-
gliakasių vadai išsireiškia taip:
"Anglijos angliakasiai pavargę
delei nedarbo ir mažo uždar-
bio. Dabar laikas jiems atsi-
griebti, kuomet yra tokio milži-
niško pareikalavimo anglių į
Ameriką. Vienas gi Pildomojo
Komiteto narys Wm. Starke,
Northumberland'o Kalnakasių
Federacijos sekretorius, atvirai
pasakė, kad Pildomasai Komite-
tas nedarysias jokių oficialių
žingsnių tame klausime "del
suprantamų priežasčių".

Na, o kada Anglijos angli-
kasiai streikuos, tai Amerikos
Lewisai, Farringtonai ir kiti,
"delei suprantamų priežasčių",
varys streiklaužiamą darbą
prieš Anglijos angliakasių.

Francūzų armija būtų iš-
traukta iš Vokietijos; kad
Francūzai sugrąžintų
Vokiečiams Saaro kasyklas;
kad būtų panaikintos tarp-
tautinės skolos; toliau, kon-
gresas tarė, kad talkininkai
kiti kitiem duotų paskolų,
kad Sovietų Rusijai būtų su-
teikta paskola, jeigu Sovie-
tai duos užtikrinimo, kad ji-
nai bus gražinta. Anglų de-
legatai reikalavo, kad Pran-
cūzija būtina sumažintų
savo reikalavimus piniginiu
atlyginimo (auksu) iš Vo-
kiečių.

Dar vieną, ypač svarbų
dalyką, paskelbia Komunis-
tų Internacionales tame pa-
reiškime, būtent, kad jau
atėjo laikas visų šalių dar-
bininkams ne vien tik gin-
tis nuo užpuolimų iš kapita-
listų pusės; atėjo laikas pa-
tiem darbininkam iš savo
pusės pradėti puliti kapita-
listus.

Kominternas sako, kad
Sovietų Rusija, nors ir buvo
priversta vesti derybas su
kapitalistinėmis šalimis de-
lei savo ūkio reikalų, ta-
čiau Sovietų valdžia nenu-
krypo ir nenukryps nuo ko-
munizmo ir daugiau jau ne-
darys jokių nusileidimų už-
sienių kapitalui. Jeigu kapi-
talistinės valdžios norės su-
megzti oficialius politikos
ar prekybos ryšius su Rusi-
ja, tai tegu jos pačios krei-
piasi į Sovietų valdžią; bet
Sovietų valdžia daugiau į
jas pirma nesikreips.

Kongrese kalbėjo du žy-
mūs anglų politikai: G.
Paish ir lordas Parmoor.
Iš visa ko matyt, kad tas
"taikos kongresas" yra an-
glų įrankis ir anglų pada-
ras. Matomai, Anglija jieš-
ko būdų, kaip nusilpninti
Prancūziją ir kaip prisige-
rinti prie Vokietijos; nori
ją paliuosuoti iš Prancūzų
pančių, o uždėti savo an-
gliškų pančius.

**PULKITE SAVO KAPITA-
LISTUS! REMKITE SOV.
RUSIJĄ!**

**Komunistų Internacionalo
Atsisaukimas į Pasaulio
Proletariatą.**

Komunistų Internaciona-
las išleido atsisaukimą į pa-
saulio darbininkus; ragina
juos, kad verstų savo val-
džias pripažinti Sovietų Ru-
siją.

Atsisaukime nurodoma, be
ko kita, kodėl pakriko Ha-
rdingos konferencija.

Todėl, sako Komunistų
Internacionalas, kad Sovie-
tų valdžia nesutiko atiduoti bė,
kad 1,800 darbininkų
kapitalistam tų vaisių, ku-
grįžta dirbti su pilna perga-
rių laimėjo Rusijoje proletar-
le. Keturiolikos dirbtuvių
rinė revoliucija.

Komunistų Internaciona-
mušti algas, bet dar buvo
lo atsisaukimas, toliau, kal-
priversti jas pakelti nuo 10
tina darbininkus kapitalisti-
iki 20 nuošimčių.

PASKIAUSIOS ŽINIOS

Paryžius. — Prancūzijos valdžia gavusi tikrų žinių,
kad Vokietijos monarchistai darą suokabius, kaip nu-
žudyti Prancūzų ministerių pirmininką Poincarė.

Lansing, Mich. — Šios valstijos gubernatorius gavo
laiską nuo prezidento Hardingo, kur prezidentas vadina
streikuojančius angliakasių "diktatoriais", kurie, gir-
di, streikuoja dėl siaurų savo reikalų ir visai "neatsi-
žvelgia į visuomenės reikalus". Prezidentas sako, kad
Jungtinių Valstijų kongresas turėsias išleisti tinkamus
įstatymus, kad galima būtų apsidirbti su panašiais strei-
kais.

Rio de Janeiro. — Brazilijos kongresas (parlamen-
tas) nubalsavo palaikyti karo stovį šaly iki gruodžio mė-
nesio. Mat, vis dar nenutyla aštrus darbininkų bruzdė-
jimas.

Roma. — Juodašimčiai fašistai užėmė Ravennoj
socialistų raštinę. Policija ir kareiviai norėję juos iš-
vyti, bet fašistai buvę gerai apsiginklavę ir atmušę
policijantus ir kareivius.

"New York Globe" praneša, kad komunistų judė-
jimas Italijoje vėl smarkiai kyla, o socialistų jėgos silp-
nėja.

**PHILADELPHIJOS RUBSIU-
VIŲ STREIKAS PASIBAIGĖ**

Philadelphia, Pa., liepos
27. — Po dviejų savaičių
streiko prieš algų nukapoji-
Internacionalas, rubsiuvių unija paskel-
tų valdžia nesutiko atiduoti bė,
kad 1,800 darbininkų
kapitalistam tų vaisių, ku-
grįžta dirbti su pilna perga-
rių laimėjo Rusijoje proletar-
le. Keturiolikos dirbtuvių
rinė revoliucija.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 465 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 8878.

Yearly subscription rates in U. S. \$7.00; foreign countries — \$9.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvienytose Valstijose ir Kanadoje — metams \$7.00; pusei — \$3.50;
Trims mėnesiams — \$2.00. Kitose šalyse: metams \$9.00; pusei — \$4.50

HARDINGAS

Išbaigęs beveik pusę termino savo prezidentavimo, kuo gali pasigirti prezidentas Hardingas ir jo politikos įkvėpėjai Hooveris ir Hughes? Paėmę valstybės vairo iš nusibankrutijusios demokratų partijos, jie sakėsi prilekusių Amerikos žmonėm dangų, puikiai sutvarkysią šalies reikalus, pakelsią Amerikos vardą visame sviete. Pažiūrėkime gi į rezultatus.

Garsioji Washingtono konferencija, sušaukta nusiginklavimo tikslais, tik pelę pagimdė. Dabar jau ir Jurgiams Durneliams aišku, kad ji nedavė jokių apčiuopiamų praktinių rezultatų, o tik labiau pabrėžė skirtumą tarpe imperialistinių valstybių. Minkštai klojo Washingtono diplomatai, bet kieta bus gulėt Europos, Amerikos ir Azijos žmonėms.

Jau Wilsono laikais Europa žiūrėjo į Ameriką, kaip į gruobonį, kuris kontroliuoja pasaulio auksą. Dabar ta pažiūra dar labiau susitvirtino. Amerika nei nemanoma padėti Europai atsistatyti, atsistatyti. Jeigu Genuos konferencija nepavyko, tai už tai didžiausia atsakomybė puola ant Amerikos. Griežtas Hardingo administracijos nusistatymas prieš Sovietų Rusiją galutinai marina legendą apie Amerikos liberalizmą.

Prieš tapsiant prezidentu, Hardingas žadėjo išgąbinti Amerikos jūrininkus iš salų Hayti ir Santo Domingo ir gražinti toms respublikoms jų nepriklausomybę. Tas žadinsis virto sapne radiniu. Filipinams buvo žadėta nepriklausomybė. Bet jie nematys jos, kaip ir savo ausų, jeigu pasitikės "garbės žodžiu" Amerikos imperializmo: Meksikos ir Rusijos pripažinimo klausime Hardingo administracija deda pėdą pėdon paskui Wilsono administracijai. Tas faktas, kad Amerika suardė Genuos konferenciją stato ją eilėna didžiausių Rusijos priešu, greta su Francija. Išrodo taip, kad Amerikai tiksliai rūpi palaikymas Rusijos ekonominės ligos stovy, idant ji negalėtų būti konkurentė Amerikai, kaip žemdirbių šalis.

Einant prie apžvalgos vidurinės politikos, visų pirmausia susidursime su Fordney-Mac Cumberio įstatymo sumanymu maitų klausimu. (Apie jo turinį aš jau rašiau dienrašty). Hardingo administracija aiškiausia remia tą bilių, nors jisai, kaip dabar jau visi žino, rūpinasi apginti interesus atskirų kliuk stambiųjų pramonininkų. Kaip kurie akylesni respublikonai supranta, kad jeigu tą bilių pravesti, tai su Hardingu 1924 metuose gali išeiti tas pats, kas buvo su Taftu 1912 metuose. (Taftas, kaip griežtas atžagareivis, tuomet įsiopyko beveik visiem). Delei tos priežasties jau ir respublikonuose kyla opozicija prieš per daug augštus maitus. Hardingo aklas užsispyrimas remti privatinės gailavininkų kompanijas, teikiant jom milijoninių subsidių, taip pat sukėlė didelių protestų. Vargiai kongresas sutiks su subsidių teikimu.

Darbininkų kovos srityje Hardingas nusistatė, kaip nuoseklus ir nepermaldaujamas kapitalistų draugas. Audėjų streiko reikale jisai nesinaudoja valstybės aparatu, nes tikisi, kad audėjus apgalėti kapitalistams padės anarchistinė tvarka Darbo Federacijoje. Tos pat taktikos, bent oficialiai, jisai mėgino laikyties ir angliakasių streike, paskelbęs savo bešališkumą. Bet dabar, kada galutinai paaiškėjo, kad angliakasiai eina prie laimėjimo, kad jų pozicija eina drūtyna, Hardingas ir visa jo valdžia stoji už streiklaužius ir kompanijas. Jo įsakymas atidaryti kasyklas, kad ir su kareivių pagalba, yra žiaurus mėginimas sulaužyti streiką, išardyti uniją ir išgelbėti kapitalistų kailį. Tokia pat jau jo pozicija ir gelžkelininkų streiko reikale. Per visą savo buvimą prezidentu, jeigu Hardingas ką nors ir padarė "del darbininkų", tai nebent tiek, kad jisai kartą iškelė pietus plieno trusto magnatams ir laike pietų atsargiai prisiminė, ar nebūtų gerai panaikinti 12 vntanų darbo dieną plieno dirbtuvėse. Žinoma, Hardingo gera intencija ten pat ir paskendo riebiame souse. Tai buvo pirma ir paskutinė gera intencija misterio Hardingo.

A. Vincailis.

Paklaustas Atsakau

"Laisvės" No. 89 tilpo mano laiškas apie L.P.K.G. F., kurį įsteigė L.M.P.S.A., nepasiklausęs darbininkų organizacijų tų vietų, kurioms renkamos tos aukos, — L.M.P.S.A., kuris tame laike (kaip ir dabar) negali turėti pasitikėjimo Lietuvos drauguose, nes jo veikimas priešingas K. I. veikimui. "Motery Balse" (No. 6) tilpo oficialis L.M.P.S.A. Pild. Komiteto atsakymas į tą mano laiška, kuriame gerbiamos feministės paliečia visą eilę principalių klausimų. Tie principaliūs klausimai ir spiria maną duoti atsakymą į kai kuriuos L.M.P.S.A. Pild. Komiteto paliečius klausimus. Tik gal Pild. Komiteto narės užsi-gaus išgirdę, kad aš pavadinau jas feministėmis. Tad pradėsiu klausimą judint iš šios pusės.

Mums ne stebūklai, jei feminizmas ne svetimtas ir darbininkų klesai. Moters-darbininkės, kaip labiau atsilikusi darbininkų klesos dalis, greičiau pasiduoda buržuazinėms ir visokioms oportunistinėms įtakoms, lygiai taip, kaip seniau (o daugelyj vietų ir dabar) darbininkų dauguma pasiduodavo įtakai (ir vadovavimui) visokiems oportunistams, liberalams, dargi klerikalams labiau, negu revoliuciniams marksistams. Pavyzdžiui, Amerikoje iki 1916 metų, visai nebuvo bolševikiškos srovės vietos darbininkuose, Lietuvoje iki 1905 metų visai nebuvo bolševikiškų organizacijų, o jei atsiradavo vienas-kitas "bolševikas, tai jis buvo ne Lietuvos darbininkų judėjimo sąnum, bet Rusijos.

L.M.P.S.A. gimė Amerikoje tuomet, kada tenai viešpatavo oportunitizmas, kada darbininkai, net socialistai labiau ėjo paskui liberalų, kaip bolševikų obalsius. Ir nestebėtina už tai, kad L.M.P.S.A. neįdėjo į savo vardą ne tik socialistu vardo, bet neįdėjo net darbininkės vardo. Tame buvo Amerikoje viešpatavusio oportunitizmo įtaka; o kadangi tai buvo moterų organizacija, tai tas oportunitizmas turėjo būt arti susiriesęs ir su feminizmu.

"Motery", o ne "darbininkų" vardas buvo padėtas ne pripuolamai. L.M.P.S.A. organizatorės, matyt, bijojosi gaudinti moteris "darbininkų" vardu (jau nesakau, socialistų vardu), o ta baimė buvo išauklėta rūpesčių gaut (arba geriau gaudyt) nares, kurios save tame laike ne tik neskaitė socialistėmis, bet neskaitė ir darbininkėmis. L.M.P.S.A. organizatorės tvėrė ne klesinę organizaciją, bet feministinę, moterų, į kurią durys moterims buvo atidarytos be klesų skirtumo, jei tik jos vadina save progresistėmis. Ir jų susivienijimo organas del tų pat feministinių priežasčių pasivadino ne "Darbininkų Balsu", bet "Motery Balsu".

Bet gal aš klystu? Gal

tai tik L.M.P.S.A. šmeižimas, — kiti pasakys? Mat, L.M.P.S.A. Pild. Komitetas moka taip sakyti: "Mes visuomet sakome, kad nėra ir negali būt atskiro moterų judėjimo bei atskiros kovos, kad darbininkų moterų pareigos yra tos pačios, kaip ir vyrų" (žiūr. augščiau minėtą Feministų Pild. Komiteto atsakymą). Prie šių žodžių prisieina pridurti: tame ir dalykas, kad oportunistai labai dažnai irgi moka gražiai kalbėt, bet jų žodis "sako" labai ir labai dažnai nesutinka su jų "daru". L.M.P.S.A. P. Kom. sako, kad negal būt atskiro "moterų judėjimo" (tėmykt: ne darbininkų, bet aplamai imant moterų!). Taip sako, — o daro kaip? Visomis keturiomis laikosi už atskiros "moterų" organizacijos (mums ne svarbu, jei dar prisegta "progresistų", — nors ir tas pri-segimas irgi charakterizuoja susivienijimą: jis gimiuoja L.M.P.S.A. su "progresistais", tai yra buržuaziniai liberalais) ir nenori susivienyti su bendromis darbininkų organizacijomis. Seniau nesivienijo su socialistų organizacija (kol ji buvo vieša), dabar nenor vienytis su A. D. P. Nori ir toliau pasilikti atskira, savistove, "moterų" organizacija. Kitaip pasakius ir toliau nori laikyti moteris atskirai nuo vyrų. Kiti sako, kad jei L.M.P.S.A. prisidėjo prie bendros su vyrais organizacijos, tai jis tuoj nustotų narių daugumos (arba bent daugybės), nes daug narių priklausio prie jos ne kaip prie darbininkų klesos organizacijos, bet kaip prie moterų draugijos.

Kitaip ir negali būti. Kol Rusijoje bolševikų partijoje buvo tautiniai rajonai, kurie naudojosi labai plačiomis teisėmis (taipgi priiminėjo partijos narius), tol prie jų lengviau šliejosi daug ne bolševikų. Maža to, šis nebolševikiškas elementas, jeidamas, pavyzdžiui, į lietuvių rajonus (kaipo į lietuviškus, o ne bolševikiškus), po truputį įgydavo net vati-dovavimą juose (Požela-Peterburge, Smalstys—Mak-skovj). Vienok gana buvo faktinai susiaurintų rajonų teises, kaip tuojaus pasocial-patriotus nebuvo daugiau noro šlietis prie tautinių rajonų, o kiti, seniau prisilieję, išsidavo. Jie jau netikėjosi tenai vadovaut. Dabar panašiai dedasi L.M.P.S.A. Feministiniams panti-tais suorganizuotas susivienijimas, vengdamas net darbininkų vardo, ima į savo eiles moteris-feministes, kurių įtaka auga, ir ant tiek auga, kad net darbininkės, labai artimos komunistams,

pasiduoda tai įtakai ir paturi feministinį darbą. Tiesa, Pild. Kom. rašo, kad L.M.P.S.A. ne feministinis, nes jis buvo pasirengęs pasiduot A. K. P. kontrolei. Na, tai ir argumentas! Žinoma, tik žodžių argumentas. Mums gi reikalingas argumentas darbas. Žodžių ištenka. Jų jau per daug.

Mes tik tuomet nuimsim nuo L.M.P.S.A. ir jos P. K. vardą "feministė", kada ir L.M.P.S.A. visas, ir P. K. atskirai pasisakys už L.M.P.S.A. likvidavimą, kaip atskiros, savistovės moterų organizacijos ir kartu pasiduos su vyrais darbininkų klesos organizacijos, ir ne tik pasisakys (mes dabar ne visuomet tikim gražieš žodžiams, ir pirmučiausiai reikalaujam darbu), bet kartu padarys pirmus žingsnius prie susivienijimo.

Į tai kiti ar kitos gal atsakyti: 1) tokie žingsniai dar per anksti, 2) dar nėra atitinkamos darbininkų organizacijos. Atsakom į abu klausimus. Gal kitos bijosi, kad del perankstyvų žingsnių gali atsimeti daug narių nuo L.M.P.S.A. (narių feministų, — reikia pridurti). Tai visai galimas daiktas. Ir daugiau atsimės, jei P. Komitete tvėriama laikysim feminizmo, separatizmo ir aplamai imant oportunitizmo dvasią. Už tai, kad tokio didelio atsimetimo nebūtų, koks galėtų įvykti (kaip kitos mano), jau šiandien reikia plačiai pakelti balsą prieš atskiras moterų organizacijas, kurios apima ir darbininkes, ir agituot už bendras darbininkų ir darbininkų organizacijas. Šį balsą kelt — pirmoji pareiga visų komunistų. Reikia ruošti dirvą tam, kad artimiausiam L.M.P.S.A. suvažiavime didelė delegacijų dauguma pasisakytų už prisidėjimą prie bendros su vyrais darbininkais organizacijos. Šį gi darbą daryt ne per anksti; jį jau seniai reikėjo pradėt.

Dabar kaslink A. D. P. Visų susipratusių darbininkų, kurios pripažįsta K. I., kaip savo vadovą, pareiga įstot į A. D. P. eiles. Jei A. D. P. eilėse dar yra stiprus centrizmas (kaip kiti sako), o L.M.P.S.A. eilėse randasi daug susipratusių darbininkų, tai jų pareiga stot į A. D. P., kad tenai greičiau pergalėt tuos tikrus ir manomus centrismus. Kas tik kalba apie centrismus ir kartu neina jų pergalėt, kas vieton to vien agituoja, kad susipratę darbininkai ir darbininkės nestotų į A. D. P. eiles, tas tik triukšmadaris, tas tik darbininkų tvėrimo organizacinio darbo ardytojas, o ne kūrėjas. Feminizmas ir sektantizmas sau artimi apsirėikiimai. L.M.P.S.A. P. Komitetas bijosi įtarimo sektantizme ir rašo: "negalima primest sektantizkumą toms draugėms, kurios priešingos A. D. P.", — ir tai rašo tame laike, kada jau yra plačiai žinomas K. I. P. K. nu-

darimas klausimu tų, kurie eina prieš A. D. P. A. D. P. priešai jau save išbraukė iš K. I., jie sudaro tokią pat menkutę sekta, kaip ir Volkietijos K. D. P., kuri vis ayksta, nors ji irgi turi savo negyvai pagimdytą A. D. S. L.M.P.S.A., eidama "D. T." nustatytais takais, irgi išbraukė save iš tarptautinės K. I. šeimos, ir lieka tokią pat sekta, kaip ir menševikiški "kairieji". K. I. didžiausias oportunitizmo priešas. Visi oportunistai, ir visi dar neatsikratę nuo oportunistų įtakos, labiausiai bijosi K. I. disciplinos ir kur tik gali nepasiduoda jai. Jie žodžiais klauso K. I. P. K., o darbais eina prieš jį. Eina prieš K. I. ir prieš jo P. K. ne tik "D. T." ir "K-os" šalininkai, bet ir L.M.P.S.A. Pild. Komitetas, — eina, nes visi jį bijosi štai ko: kas klauso K. I., tas privalo išsidžadėt visokių oportunistinių šungelių. O jų L.M.P.S.A. nemaža (feminizmas, separatizmas, referendūmai, decentralizmas ir t.t.).

Tai toks mano atsakymas. Iš jo tur būt kiekvienam aišku, kodėl draugai iš Lietuvos, kurie priklausio prie K. I. ir kurie klauso jo P. K., negali pasitikėt tais, kurie eina prieš K. I., kurie ardo tai darbą, kuriam pri-taria K. I.

Z. Angarietis.
2.VII.22.
P. S. L.M.P.S.A. Pild. Kom. gudriai pradeda savo laiška. Jis pradeda tuo klausimu, nejaugi Lietuvos draugai nenor, kad amerikiečiai jiems teiktų pagelbą ir ar nėra reikalo gelbėt Lietuvos kalinius. Šiuos klausimus "gudriosios" feministės taip stato, kad skaitytojams rodytus, būk aš prieš tą pagelbą. Turiu pasakyti, kad taip yra negražu rašyt, ir už tai aš jį taip pastatytus klausimus nerandu reikalo atsakinėt, bet prie progos išaiškinu jų atsiradimo priežastį: tuos klausimus pastatė ne jo P. S. L.M.P.S.A. Pild. Komitetas, juos statė tas frakcioniškas ir sektantizmas, kuris įsiskverbė į L.M.P.S.A. eiles.

Dar vienas dalykas: visos tikrai susipratusios darbininkės iš L.M.P.S.A. (o ne taip sau progresistės moterėles) privalo tuojaus pagalvot apie L.M.P.S.A. gydydymą. Mano nuomone, reikia reikalaut, kad greičiau būtų sušauktas Susivienijimo suvažiavimas, kuris (o ne oportunistiniai referendūmai) privalo išrinkt K. I. ištikimą Susivienijimo Pild. Komitetą ir pavest tam P. K. įvykdyti susivienijimo su A. D. P., kur galės būt tam tikri skyriai darbui tarp darbininkų. Tai dienos klausimas, nes būtinas yra reikalas greičiau suvienyt visas tikrai revoliucines dar-

bininkų spēkas ir toliau darbuotis, idant greičiau užkariaut plačiasias darbininkų mases, be ko negal būt darbininkų klesos laimėjimo.

Z. A.
TAMOSIAMS NETIKELIAMS
Skaitytu "L." korespondenciją iš Bostono. Tulas nusivylęs ura-revoliucionierius, besirūpindamas del kokių ten penkių dešimtų dolerių, pareiškė, jog Amerikoje revoliucinis judėjimas esąs užvęs "bent kokiai 50 metų". Jisai numojęs ant visko ranka, nes svieto reikalai tvarkosi ne sulyg jo noru. Tokių Tamosių netikėlių mūsų gyvenime yra daug. Vieni jų yra geraširdžiai žmonės, tik nepastovūs; jiem trūksta patvaros ir lygšvaros. Kiti yra pikti epochondrikai, kerštinčiai. Jie blaiviai nesavu balsu. Jie tinka prie tos sektos, kuri kariuja su visu pasauliu. O paskui, kada iš to karo neišsina nei velnias, nei gegutė, jie pratriksta baisia apmada. Tokie žmonės po pirmajam nerštui stačiai drožia pasburžuazija. Ir ko jiems ne drožt? Jie turi tūkstančių, jie turi savo namų — tai pamatas suburžuazėjimui jau yra tvirtas. Tiems, kurie sako, kad iš mūsų kovų, iš mūsų darbo nieko neišsina, aš patariau palyginti pereinus metus su šiais metais. Nepaisant daugybės bėdų, šimet mes vis tik, mano nuomone, geriau stovim, negu pereinais metais šiuo laiku. Mūsų spauda, "Laisvė" ir "Vilnis", padidėjo ir pagėrėjo. "Laisvės" padidinti numeriai visai geri. Ir jeigu ne tas extrinių šturmas, "Laisvė", veikiausia, kas dien eitų šesių puslapių. "Vilnis" padvigubėjo. "Motery Balsas" tikrai jau neprastesnis, jeigu ne geresnis, šiais metais. A.L.D.L.D. šimet su knygom daug geriau stovi, negu pereinais metais. Pernaiteišeido tik vieną Budino knygą. Šimet jau išėjo dvi ir išeis dar dvi. Jau abudu žadėti Markso veikalai yra išversti ir atiduoti spaustuviėn. Tuoj bus pradėta spaudzinti Angariečio "Apie Lietuvos kalėjimus". "Laisvė" išleido Bogdanovo knygą apie politinę ekonominijos mokslą. Knyga šimet išsina nepalyginamai daugiau, negu pernai. Rankraščių yra ir jų bus dar daugiau. Taigi, tuo atvilgiu mes padarėm smagaus progreso. Pradėjom smarkiai rūpintis Lietuvos darb. judėjimo šelpimu, ko seniau nebuvo. Trumpu laiku jau keli tūkstančiai pasiūta Lietuvos. Igyta artimiausių ryšių su Lietuvos ir Rusijos draugais. Nusistatė pilnas idejinis solidarumas. Mes remiam juos, jie remia mus. Perna to visiškai nebuvo. O tai turi labai didelės reikšmės. Parodėm visi labai saunos energijos Rusijos šelpime. Išmokom tuo atvilgiu

*) Tiesa, šionai aš kalbu ne apie visas Susivienijimo nares. Tos, kurios nori būt tarptautinės darbininkų šeimos naremis, privalo pasidabuoti, kad L.M.P.S.A. vadovautų ne feministės-sektantės, bet tikros K. I. pasekėjos. Z. A.

sutvarkyti, darban pristatyti visas spēkas. Pernai vasarą to darbo neturėjom.

Žymi mūsų dalis atsiprašino nuo sektantinio siaurai frakcinio protavimo. Mūsų taktika pasidarė lankstesnė, mikesnė. Mes geriau pradėdam orientuoti politiniuos klausimuos, Galutinai nusistovėjo ideja, kad "reikšiai eiti į minias". Nieks prieš tai jau nieko nesako.

Turim Amerikos Darb. Partiją, turim gerą lietuvių sekciją. Platesne tarptautine prasme pradėjom darbą umijoje. Remiam anglų darbininkų spaudą, kurios pernai kaip ir neturėjom. Visas Amerikos darbininkų judėjimas šimt nepalyginamai platesnis, negu pernai.

Taigi, vienaip ar kitaip

žiūrėsime į dalykus, tai nusiminti nėra ko. Einame pirmyn ir gana!

Pergyvenom, didelių ginčų. Kaip kur delei tų ginčų visuomenė. Bet, jeigu mes protautume, kaip tasai Bostono žmogus, kuri užorderiavo poilsį ant 50 metų, tai tos įtakos neatgauname. Reikės dirbti, padėjus darbo pamatan praktiškes lėkaijas, kurias tie ginčai suteikė. Beveik visi priėjom prie išvados, kad reikia kuo labiausia rūpintis Darb. Partija, remti savo spaudą, eiti į minias, atmet sektantizmą ir palaidu harščių taktiką. Jeigu taip elgsimės, tai prarastos pozicijos bus atgaautos.

Delele.

MOKSLO IR IŠRADIMŲ SKYRIUS

IS STIKLO ISTORIJS

Stiklas atsirado du tūkstančių metų prieš Kristaus gimimą. Tada žmonijos gyvenime buvo įvykusį didelę atmainą: baigė vadina moji vario gdynė ir prasidėjo nauja geležies gdynė. Ligi to laiko įvairūs ginklai ir šiaip padargai — kirviai, peiliai ir net skustuvai, buvo daromi iš žalvario, t. y. vario ir alavo lydinio. Geležies daugelis tautų nežinojo, o kurie žinojo, tie dar nemokėjo ją išdegti plienų; — taigi ir geležiniai ginklai buvo daug menkesni už žalvarinius. Tik pamažėle žmonės išmoko daryti ir deginti geležį, žalvario vietoje emė naudotis geležim. Senovės Aigyptų šventyklų sienose yra išlikę paveikslų; pačiuose seniuose iš jų kirviai nudažyti raudonai (vario), o naujesniuose — mėlynai (geležies).

Iš senovės kapų dažnai iškasa senųjų karolių — mėsų ir žalių. Tie karoliai eido į Europos kraštus iš rytų: Persijos, Arabijos, ir kitų kraštų. 900 m. po Kristų mūsų protėviai, o taipgi ir kiti mūsų šiaurės kaimynai varė prekybą su rytų kraštais ir gaudavo iš ten etiklinių papuošalų, kaip, pavyzdžiui, auščiau minėtų karolių.

Stiklas mūsų gotų, vokiečių ir rusų kalbose buvo vadinamas "beveik tuo pačiu vardu: mūsų "stikliui" gotų kalboje atitinka "stikls", senovės vokiečių — "sikko" ir rusų — "steklo". Visi tie žodžiai, kaip rodo mokslininkai, turi šaknyje senovės indų stiklo vardą "sikhja" ir persų — "chikšach".

Kai kur stiklinių karolių ir šiaip papuošalų atranda senovės kapuose kartu su kitais gintaro dalykėliais, o gintarą, kaip ir stiklą, senovėje, dar prieš Kristų, yra pardavinėję Finikijos pirkliai. Dar senovės gdynėje jūrininkai vežiodavosi stiklinių karolių, kuriuos maišydavo maisto dalykais su įvairių salų gyventojais. O ir mūsų laikais kai kurie Afrikos kelioninkai vežasi

stiklinių karolių pinigų vietoje. Taip pat, matyti, elgėsi ir Finikijos pirkliai žiloje senovėje, važiuodami į tokius tamsius žmones, kaip mūsų protėviai. Įdomu, kad stiklą ir gintarą randa visur kartu su geležiniais ginklais. Visa tat liudija, kad stiklas yra atsiradęs geležies gdynės pradžioje, ir būtent, Aigypte.

Aigyptiečiai ir kitos tautos, kur pirmiausia yra atsiradęs stiklas — finikiečiai, babilonėnai, indai — jau tuo laiku buvo kultūringi, mokėjo visokių amatų, varė prekybą ir turėjo savo raštą. Iš jų mokėsi ir jų kultūrą savinoti ir kitos tautos. Ir, apskritai, visur ir visada stiklas platinosi kartu su raštu ir kultūra.

Iš tų kultūringųjų kraštų — Aigypto, Babilono ir Finikijos — sėmėsi šviesos ir Europos kraštai: pirma Graikai, o paskui Romėnai. Graikai paėmė iš Finikijos abėcėlę — tą pačią, iš kurios paskui buvo padaryta latynų abėcėlė, kuria dabar naudojasi visos Europos tautos, jų tarpe ir mes, lietuviai.

Nuo aigyptėnų ir finikėnų graikai gaudavo įvairių prekių, tarp kita ko, stiklinių daiktų. Tačiau stikliniai indai Graikuose vis delto buvo retenybė ir buvo branginami ne mažiau už auksą; langinio stiklo graikai visai nežinojo.

Trys šimtai metų prieš Kristaus gimimą Aleksandras Didysis, nedidelio graikų krašto — Makedonijos — valdovas, pavergė ir kitas graikų valstybes, o paskui su graikų kariuomene užkariavo trumpu laiku ir patį Aigyptą, ir Finikiją, ir senovės Babiloną, kuris tuo laiku buvo Persų karaliaus valdžioje. Aleksandras kovojo ir Indijoje. Tuo būdu visi senovės kultūringiausi kraštai atsidūrė Graikų valdžioje.

Po Aleksandro laimėjimų stikliniai indai Graikuose atpigė ir pasidarė paprastais daiktais. Aigypte, Aleksandro pastatytame naujame mieste Aleksandrijoje, atsirado didelių stiklo dirb-

tyvių. Iš jų stiklą vežiojo pardavinėti į visas šalis. Aleksandrijos stiklo dirbtuvės buvo garsingos per daugelį amžių.

Prieš patį Kristaus gimimą iškilo naujas kariuotėjas, romėnų vadas Cezaris. Jis užkariavo visus kraštus, kurie buvo Graikų valdžioje. Romos miestas tapo viso kultūringo pasaulio sostine. Visi kraštai pradėjo mokėti duoklę Romai, ir čia buvo sukrauti didžiausi turantai.

Cezario įpėdinis, Romos imperatorius Augustas, galutinai pavergė Aigyptą. Jis įsakė aigyptėnams siųsti į Romą stiklo išdirbinius duoklei. Po kokios pusės amžiaus atsirado stiklo dirbtuvių ir pačioje Romoje, o dar po kelių dešimčių metų Romoje jau buvo tiek stiklo specialistų, kad jiems buvo duota atskira miesto dalis.

Tų laikų rašytojas Plinius pasakoja, kaip vienas Romos turtininkas vardu Skaveas, pasistatydino teatras, kuriame galėjo sutipti 80-000 žmonių. Pasak Pliniaus, apatinis to teatro aukštas buvo marmuro, antrasis — stiklo, o trečiasis — aukso medžio. Žinoma, sunku įtikėti, kad visas aukštas būtų vieno stiklo; greičiausiai, teatro sienos buvo apmuštos spalvotu stiklu, panašiai kaip apatiniam aukšte jos buvo apmuštos marmuru. Ar šiaip ar taip, stiklo reikėjo nedaugiausia, ir patsai Plinius sako, kad tai buvo įstaiga, iki šiol nematyta.

Kitas tų laikų rašytojas ir išminčius Seneka yra pasakęs: "Dabar yra laikomas elgėta tas, keno kambaryi nepuošti stiklu". 79 metais po Kristaus sitiko Italijoje baus Vezuviaus ugniakalnio išsiveržimas. Stovėję pas tą ugniakalnį miestai — Herkulanas, Pompėja ir Stabija — buvo sugriauti, užnešti smiltimis ir užpilti skystais purvais, kuriuos buvo išvertęs Vezuvijus. Nuo tų miestų atliko vienas tik atminimas.

XVIII amžiu netoli Neapolio miesto, Italijoje, kartą bekasdami duobę, aptiko namų stogą. Emė kasti giliau — ir po žemės rado visą miestą; tat buvo Pompėja. Mūsų laikais jau atkastas tas miestas. Dabar ten galima vaikščioti gatvėmis ir matyti, kaip žmonių gyventa anais laikais, kokie jų yra buvę rakandai, įrankiai ir t.t.

Vidurinės Pompėjos sienos yra išpuoštos paveikslais paprastu būdu, o grindyse sudėti vaizdai iš įvairios spalvos stiklo; yra tai vadinamoji mozaika. Vienas iš tų vaizdų vaizduoja Aleksandro Didžiojo kautynės su Persų karaliumi Darėju. Pompėjoje taip pat rado baltų lapų langinio stiklo sulyg pirštų storumo, daugiau kaip pusės metro ilgio, mo ir 4 metro platumo. Mokslas vyrai yra įrodę, kad tas stiklas buvo vartojamas langams. Tačiau to langinio stiklo rado Pompėjoje labai maža. Matyti, stiklinių lan-

gų būta tik kai kuriuose Pompėjos languose.

Romos turtininkai Nerono laikais puošė stiklu rūmų ir teatrų sienas, bet dėti stiklai į langus, matyti, nebuvo įprasta, kadangi jų namuose, reikia pažymėti, ir langų nebūdavo. Romėnai, apskritai, atkakliai laikėsi savo įpročių, kad ir tie įpročiai buvo nepatogūs, net tais laikais, kada jie buvo turtingi ir gyrėsi prabanga ir kultūra. Taip, pavyzdžiui, jie laikėsi savo tautinių rūbų ir nenorėjo būti panašūs į svetimtaučius; romėnai vadino juos nekultūringais barbarais ir laikė juos daug žemesniais už save.

Tiktai krikščionybės laikais, antrajame ir trečiajame šimtmečiuose emė mažėti skirtumas tarp romėnų ir pavergtųjų tautų. Daug svetimtaučių tapo Romos piliečiais ir įsikūrė Romoje, o daug pačių romėnų ir net patys Romos imperatoriai emė gyventi ir svetimuose kraštuose. Pamažėl pakitėjo ir pačių romėnų rūbai, tikyba ir papročiai.

Tais laikais atsirado ir langai su stiklais. Tokius langus turėjo patys turtingieji žmonės, nes stiklinių langų randam veik tiktai bažnyčiose. Bendrai kalbant, tūkstančio metų laikotarpyje, kuris tęsiasi nuo senovės Romos imperijos sugriovimo (476 m.) ligi Amerikos atradimo (1492 m.), stiklinius langus turėjo tiktai bažnyčios, o šiaip žmonės turėjo iš stiklo tiktai indus ir įvairius papuošalus.

Romos meisteriai mokėjo padaryti iš stiklo beveik visą, kas dabar daroma mūsų dirbtuvėse. Jie nudažydavo stiklą įvairiomis spalvomis, mokėdavo padaryti įvairiaspalvių lydinų ir dėti juos lapis ant vienas kito. Ant tokių įvairiaspalvių indų iššifuodavo labai gražių iškilų paveikslų. Tarp kita ko, yra išlikę labai įdomių žinių apie vieną stiklinę taurę vynu. Ji buvo aptraukta vynuogių kekėmis iš žaliojo stiklo. Kada į tą taurę pradėdavo palengva pilti vyną, kekės imdavo raudonuoti, lyg būtų nokę žmonių akyse.

Yra likusių nuo Romos laikų gražių vaiskių stikliuku. Juos apsupa languoti stikliniai sutenėliai, primušti prie stiklinių laibučiais stikliniais vineliais, taip kad patys stikliukai atrodo kabare. Be to, aplink stikliukus buvo parašai "Bibe, vivas multos annos" (gerk, gyvenk ilgus metus). Parasų raidės taip pat buvo stiklo ir buvo primuštos tuo pat būdu.

Plinius pasakoja net, kad Tiberiaus laikais vienas žmogus buvo radęs būdą dirbti toki stiklą, kuri buvo galima kalti kaip geležį. Tačiau jis menkai buvo apdovanotas už savo išradimą: imperatorius liepė jam galą padaryti, kadangi bijojo, kad naujasai stiklas neatimtu vertės auksui ir sidabru, iš kuriu buvo sudėtas visas imperatoriaus turtas.

(Tęsa ant 4-to pusl.)

PATARIMAI
Moterims Apie Lyties Dalykus

Geriausia knyga apie moterų lytišką gyvenimą, su daug pamokinių. Su paveikslais ir apdaryta.
KAINA \$2.00.

PATARIMAI
Vyrams Apie Lyties Dalykus

Aprašo visą vyrų lytišką gyvenimą, su visokiais pamokinimais. Su paveikslais ir apdaryta.
KAINA \$2.00.

Reikalaukit tuojan, adresuodami taip:
J. BARKUS
Box 129, Gen. P. O.
NEW YORK, N. Y.

"GYDYTOJAS"

Mėnesinis 2monių Sveikatos ŽURNALAS

Mokina kaip apsaugoti nuo visokių ligų. Pren. \$1.00 metam.

GYDYTOJAS
3310 S. Halsted St., Chicago, Ill.

AR ESI TIKRAS SAVO AKIŲ GERUMU?

Ar esi užtikrintas, kad akiniai, kuriuos nešioji, yra atitinkanti tavo akim?
ATEIK PAS
MEDOFF OPTICAL CO.
830 Manhattan Avenue
BROOKLYN, N. Y.
(Priešais Greenpoint Teatrą)
PERSITIKRINTI.

Valandos:
Nuo 10 ryto iki 8:30 vakara.
Telephone: Greenpoint 4086

75 METŲ BANKINIS NAMAS

Idant užtikrinti 75 metus Bankinį Biznį, būtina reikia turėti kostumerių užtikėjimą. Toki užtikėjimą mes sau išdirbome tik teisingu ir greitai pildymu visų mūsų kostumerių reikalavimų. Mes visados buvome vieni iš tų, kurie stantėm pinigų pagal pigiausiai kursą ir labai greitai, nes didelia druginas kostumerių, kurie siuntė per mus pinigų, davė mums progą pirkti pinigų pigiau ir perduoti juos pigiau, o mūsų tiesi be patarimo susinėsimai su Lietuvos Bankomis suteikė mums galėjimą pristatyti pinigams trumpesniais laike. Dabar gi kada Lietuvos Aukštas yra labai pigus, o su laiku jo kursas turi eiti augstyn, duodame roda siųsti pinigų į kraują tuomet atnešant savo giminėms didele pagelba.

Siuoiant pinigų Money Orderiais, čekiais ir per Telegrama. Rašykite Lietuviškai reikalaujant informacijų, kurios suteiksim greitai suvis dykai.

C. B. RICHARD & CO.
BANKERS
29 Broadway, New York City

Daiktai, kurie Užlaikomi Ilgesniam Laikui

R. LIPTON AUKSORIUS

Visokie brangakmeniai, žiedai, laikrodžiai, įvairūs auksiniai ir sidabriniai daiktai ir laikrodžiai su didžiausia pasirinkimu galima gaut pas

R. LIPTON
701 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

NAUJA KNYGA

VISŲ ŽINIAI!
Šiuomi pranešame visiems lietuviams, jogei šiomis dienomis "Laisvė" išleistuvė užbaigė spausdinti vieną iš svarbiausių ir lietuviams darbininkams reikalingiausių knygų, parašytą garsaus rusų ekonomisto ir rašytojaus A. BOGDANOVO

IŽANGA I POLITINĘ EKONOMIJĄ

Ši knyga yra viena iš svarbiausių ir reikalingiausių lietuviams darbininkams, nes iki šiol dar jokios knygos, gvildenančios Politinę Ekonomiją, lietuvių kalboje nebuvo. Ši knyga, kaip jau auščiau minėjome, yra parašyta garsaus rusų rašytojo ir ekonomisto A. Bogdanovo klausimų ir atsakymų formoje taip, kad ir mažiausiai suprantantis apie Politinę Ekonomiją žmogus ją lengvai galės skaityti ir suprasti. Ta knyga yra ant tiek svarbi ir populiariška, kad į trumpą laiką jau tapo išversta beveik į visas pasaulį vartojamas kalbas, tiktai lietuvių kalboj dar iki šiol nebuvo. "Laisvė" išleistuvė išleisdama tą svarbų ir stambų *Politinės Ekonomijos Rankvedį*, mano bus užpildžiusi tą spragą, kuri pas lietuvius iki šiol dar buvo. Mes nematome reikalo daug tą knygą reklamuoti, nes kiekvienas šio apgarsinimo skaitytojas galės spręsti knygos vertę ir svarbą perskaitęs čionai surašytą jos turinį.

TURINYS

Kas tai yra politinė ekonomija?
Gamyba.
Darbas ir jo vaisius.
Bendradarbiavimas (sandarbininkavimas)
Prisizavinimas.
Visuomenės išlikimas ir išsivystymas.
Politinės ekonomijos skirstymas.
Ekonomijos mokslo metodai ir jo reikėmė.

Gamtinis ūkis.
Pirmųjų dienų bendrija.
Patriarchinė bendrija.
Feudalinė visuomenė.
Maino išsivystymas.
Prekė apskritai.
Maino laipeniai arba formos.
Pinigai.
Maino ūkis.
Nuo gamtinio ūkio prie maino ūkio.
Maino ūkis viduramžių miestuose.
Bendriji maino įstatymai.
Prekybos kapitalizmas.
Kapitalas apskritai.
Prekybos kapitalas ir palūky kapitalas.
Galia prekybos kapitalo.

Mes manome, ši knyga pagal savo turinio privalo rasti kiekvieno lietuviu darbininko namuose, nes ta knyga aiškiai ir suprantamai pasakys kiekvienam lietuviui suprantamai, kaip pasaulis yra sutvarkytas ekonomiskai dabar ir kaip jis turėtų būti sutvarkytas, idant prašalinus skurdą nuo šios žemės paviršiaus. Šios knygos platinimu būtina turėti pasirūpinti A.L. D.L.D., A.D.P. L.S., L.M.P.S. kuopos ir šiaip pavieniai knygų platintojai.

Ši knyga susideda iš 240 puslapių ir yra atspausdinta ant puikiuos popierės. Knygos kainna, puikiais popieriniais viršeliais, tik \$1. Društaijs audeklo apdarais — \$1.50.

Siųskite užsakymus kuogreičiausiai, nes iš praežasties brangumo spaudos reikmenų nedaug spausdinome, todėl gali pritrūkti.

Imantiems daugiau platinimui duodame nemažą nuosimtį.

Siųsdami užsakymus ir pinigus, "money orderius" ir čekius išrašykite "Laisvė" vardu ir adresuokite sekančiai:

LAISVĖ
46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.
P.S. ĮSITEMYKITE MUSŲ NAUJĄ ADRESĄ!

NAUJA KNYGA

(Tasa nuo 3-čio pusl.)

Romėnų stikliniai išdirbiniai... Romėnų stikliniai išdirbiniai... Romėnų stikliniai išdirbiniai...

kraštuose latynų raštas pasiliko daugeliui amžių... kraštuose latynų raštas pasiliko daugeliui amžių...

stikliniai indai. Tais laikais pasirodė Francūzuose ir Ispanuose stiklo dirbtuvių... stikliniai indai. Tais laikais pasirodė Francūzuose ir Ispanuose stiklo dirbtuvių...

gerbiami pirmųjų krikščionių. Romos rūsyse, vadinamosiose katakombose... gerbiami pirmųjų krikščionių. Romos rūsyse, vadinamosiose katakombose...

IVARIOS ŽINIOS

DELEI BLOGO MAITINIMO VAIKAI NETURI NORMALIŠKO SVARMO.

Cedar Rapids, Ia., liepos 26. — Linn pavieto mokyklų vaikai sveria septynius svarus mažiau, negu turi svėrti, pagal savo amžiaus. Tokį raportą pateikė ponija Elizabeth Johnson, pavieto nursė, kuri spėjo per 10 mėnesių išegzaminuoti savo distrikto mokyklas.

Tai vis delto, kad darbininkų šeimynų duonpelniai neuždirba tiek, kiek reikalinga jų išmaifinimui.

VOKIETIJA GAVO RUSIJOS ALIEJAUS KONCESIJAS.

Nuėmė Lenkijos Blokadą.

Londonas, liepos 25. — Deutsche Petroleum kompanija, kuri neseniai tapo paimta Vokietijos valstybės banko kontrolėn, gavo Bakū aliejaus šaltinių koncesijų, kurios nepriklausė užsienių kapitalistams. Sovietai taipgi daleido Vokietijos valstybės bankui steigti savo skyrių Maskvoj.

Vokietijos komercinė blokada, kurią ji palaikė prieš Lenkiją dėl užgriebimo Augstosios Silezijos, dabar bus panaikinta. Varšavoj tapo padaryta sutartis, pagal kurią Vokietijai bus galima gauti tavorus per Lenkiją ir naudoti Baltijos jūras.

A. Stankus Geriausias Lietuvis GRABORIUS 1023 Ml. Vernon St. PHILADELPHIA, PA.

LAIDOJŲ NUMIRUSIUS ANT VIŠKŲ KAPINŲ TIK UŽ 100 DOL. Duodu grabą, karavaną, automobilį ir tvisą nuo pat pradžių iki pabaigos patarnavimą tik už 100 dolerių.

SUGEDĖ DANTYS — SUIRUS SVEIKATA.

Dr. H. & J. ZASULY Chirurgai-Dentistai 257 So. 2nd St. Brooklyn, N. Y. Kampas Havemeyer Antras ofisas 182 Flatbush Av. kamp. 6th Ave., Brooklyn. Du blokai nuo Pacific St. subway stoties ir du blokai nuo Atlantic Ave. subway stoties.

NORTH GERMAN LLOYD

Dvieju Sriubų Garlaiviai LIETUVA NEW YORK — BREMEN Laivai Ispanija, Kas, Antrą patyrimą ir praktikos gydymu chroniką ir nervų ligų. Ypatiskai gydysiu jus su kiekvienu atsilankymu. Ofis Valandos nuo 9 ryto iki 8 vak. 120 East 29th St. Tarpė 4-tos ir Lexington Ave., New York, N. Y.

Kameleonas

A. Čechov.

Turgaus aikštė eina policijos prižiūretojas Apdujėlis. Jis vilki naują miliną ir nešasi rankoj ryšulėlį. Įkandin jo žingsniuoją rudas policininkas nešinas ligi brianų pilnu konfiskuotų agrestų rėčiu. Apdujėlis rimtis... Aikštėj nieko gyva... Atviros krautuvių ir smuklių durys, lyg alkani narsrai, nykia žiūri į pasaulį; apie jas net elgepi tu nėra.

—Tau kasti, prakeiktasis! — staiga girdi Apdujėlis.

—Vyrai, turėkite jį! Dabar pelsista kasti! Turėkit! A...!

Girdėti šunį cypiant. Apdujėlis pažiūri į šalį ir mato: iš pirklio Piciugino malkų sandėlio ant trijų kojų besokdamas ir besišvalgydamas bėga šuo. Jį vejasi žmogus, jo liemenė atlapa, o po liemene matyti perkeliniai krakmolynti marškiniai.

Jis bėga įkandin ir besilenkdamas krinta žemėn ir grėbia šunį už paskutinių kojų. Antrą kart girdėti šunį cypiant ir šaukiant: "Tūčk!" Iš krautuvių išlenda miegūstis sprandai ir staiga apie malkų sandėlį, tarytum žemę prakūrus, išauga minia.

—Tikrai netvarka, mano viršininke! — kalba policininkas.

Apdujėlis pasisuka pusiau kairėn ir traukia į susirinkusius. Prie pat sandėlio vartų jis pamato aukščiau minėtą žmogų. Pastarasis stovi su atsisegusia liemene ir, iškėlęs dešiniąją ranką, rodo miniai kruviną pirštą. Pusiau girtas jo veidas rodo taip ir sako: "Na ir gausi tu, šelmi!"

Net ir pats pirštas tarytum nugalėjimą skelbia. Šį žmogų pasirodo pažįsta Apdujėlis — tai auksakalis Kriukinas. Minios vidury išsikerblojęs priekinėmis kojomis ir drebedamas visu kūnu tupi žemėje pats trukšmo kaltininkas — baltas kurtelis; jo snukutis smailas ir geltona dėmė ant nugaros. Jo asarojančiose akyse tiek daug ilgesio ir siaubo.

—Kas čia atsitiko? — klausia Apdujėlis, besisprausdamas mimon.

—Del ko čia? Kam tu tą pirštą?... Kas rėkė?

—Einu aš, tamsta, nieko neklūdamas... — pradeda Kriukinas, atsikosėdamas kumštini! — del malkų su Dimitru, — ir staiga šis nieksas nei iš šio, nei iš to už piršto... Jūs man atleiskite, aš žmogus, kuris dirba... Mano darbas krupštus. Teužmoka man, del to — gal aš šito piršto per savaitę nepajudinsiu. Tokių ir įstatymų, tamsta, nėra, kad del šito šumpalaikio kentėtį turėčiau... Jei kiekvienas ims kasti, tai jau geriau ir pasauli nebevyventi...

—Hm!... Gerai... — sako Apdujėlis, griežtai kosėdamas ir judindamas antakius.

—Gerai! Keno šuo? Aš taip nepaliksiu. Aš parodysiu jums, kaip šunis palaidus laikyti! Metas jau paimti nagan pašaišus ponus, kurie nenori vykdyti įsakymų! Kai nabaus jį, nenaudėli, tai jis žinos, man, ką reikišiu šuo ir kiti besivalkiojantieji galvijai! Aš jam parodysiu, kur ropės dygsta!...

—Jaldyrinai, — kreipiasi į savo policininką: — sužinok keno tas šuo ir sustatyk protokolą!

—O šunį sunaikint reikia. Tuojau! Jis gal pasitęs...

—Keno tas šuo, klausiu?

—Tai, regis, generolo Zigalio! — kažkas iš minios atsako.

—Generolo Zigalio? Hm!... Jaldyrinai, nuvilsk nuo manęs ploščių. Klauka, kaip karšta! Man ding prieš lietu... Vieno aš tiktai nesuprantu: kaip jis galėjo tave įkasti? — klausia Apdujėlis Kriukiną.

—O tu aure, koks drimbalas! Tur būti tu šis, o tu aure. koks drimbalas! Tur būti tu jats viniuku susidraskei pirštą, ir tavo galvon atėjo ideja, kam nors kitam suversti. Juk tu... žinomi žmonės! Pažįstu jus visus, padaužas!

—Jis, mano pone, cigara jam snukin juokais bakstelėjo, o šuo ne kvailas gimęs ir grybšt... Abuojas žmogus, mano pone.

—Meluoji, keverza! Nematei, vadinasi, kam meluoti? Mūsų viršininkas išmintingas ponas ir supranta kas meluoja, o kas sąžiningai, kaip pačiam Dieviui... O jei aš meluoju, taikos teisėjas teisėsis. Jo įstatymuose pasakytą... Dabar visi lygūs... Mano paties brolis žandaras... jei norit žinoti... — Nekalbėti!

—Ne, tai ne generolo... — giliai susimastęs pastebi policininkas. — Generolo šunes brangus, veisliniai, o šit — velnias žinokas! Neį plauko, nei pažiūrėti. Tik vienas nieksūškumas... Ir tokį šunį laikyti?!

Kame jūs protas? Pakliūtų šitoks šuo Petrapily bej Maskvoj, tai žinot, kas būtų. Ten įstatų nepažiūrėtų, akimirka ir — nekvepeltėk! Tu, Kriukinai, nukentėjęs iš šito dalyko taip nepalik. Reikia pamokyti! Metas.

—O, gal būt generolo... — balsu masto policininkas. — Ant nasrų juk nerašoma... Anuo kart, tarytum, jo kieme tokį matęs būčiau.

—Žinoma, kad generolo! — patvirtina iš minios balsas.

—Hm! Apvilki manę, bra Jaldyrinai, ploščiumi. Kaž kas vėjas papūtė... Šaltoka. Tu nuvesi jį generolui ir pasiklausi ten. Pasakyk, kad aš radau ir atsiunčiau... Ir pasakysi, kad gatvėn nebeleisti. Jis gali būti brangus, o jei kiekvienas kiaulet pradės cigaru nosį badyti, greit gali sugadinti. Šuo — opus padaras... O tu, kerėbla, nuleisk rankas! Nėra ko čia labai savo kvailą pirštą kaisioti! Pats kaltas!

—Generolo virėjas eina, jį paklausime... E, Prokorai! Eik sen, meldžiamasis! Dirstelėk j šunį... Jūsų?

—Sugalvojo! Šitokių mes, kaip gimė neturėjome!

—Nėra ko čia daug klausinėti, — suruzgė Apdujėlis. — Jis besivalkiojantis! Gana kalbos! Jei pasakiau, kad besivalkiojantis, reiškia besivalkiojantis... Sunaikinti, ir viskas.

—Tai ne mūsų — tęsė Prokoras. — Tai generolo brolio, kurs neseniai atvyko. Mūsų siškis nemėgsta kurtų. Jų brolis — mėgėjas...

—Argi jų brolis atvažiavo? Vladas? — klausia Apdujėlis, ir visas jo veidas kaip aliejumi tepamas del meilungumo.

—Ak tu, Viešpatie! Aš nė nežinojau! Paviesėtį atvažiavo? — Svečiuosna.

—Ak tu, Viešpatie... Pasiilgo brolio... O aš juk nė nežinojau! Tai čia jų šunytis? Labai malonu... Pasiimk jį...

—Nieko, nieko sau šunytis... Guvus toks... Grybšt šitam už piršto! Cha-cha-cha... Na, ko dreb? Ppp... Ppp... Pyksta šelmis... ciuciuokas toks...

Prokoras šaukias šunį ir eina vedinas nuo malkų sandėlio. Minia juokiasi iš Kriukino.

—Aš dar prisigretinsiu prie tavęs! — graso jam Apdujėlis ir, besisiusaudamas pošėiumi, tęsia savo kelionę turgaus aikštė.

Vertė L. Z-bra.

ATMINK SAVUOSIUS LIETUVOJ

SIŪSKITE PINIGUS LIETUVON PER 'LAISVĖS' PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIŲ

Pinigai, siunčiami per "Laisvės" Pinigų Siuntimo Skyrių, pasiekia Lietuvą GREITAI ir SAUGIAI. "Laisvės" Pinigų Siuntimo Skyrius rūpinasi GREIČIAUSIAI IR PIGIAUSIAI pristatyti pasiųstus pinigus ten, kur ir kam jūs juos pasiuntėt.

Siųskit pinigus Lietuvon tuojau, nes kursas dabar yra tokis žemas, kokio dar niekad nebuvo. Jūsų doleris ten dabar labai daug reikš.

"Laisvė" nedaro didelio pelno iš siuntimo pinigų Lietuvon, todėl, kad mūsų tikslas ne pasipelnyti iš to, bet pagelbėti "Laisvės" skaitytojams ir šiaip mūsų draugams ir pritarėjams.

Taigi, norėdami pagelbėti saviesiems Lietuvoj, visuomet kreipkitės prie "Laisvės" Pinigų Siuntimo Skyriaus, o tuomi suėdysite pinigus, kuriuos permokėtumėte siunčiant per kitas agenturas, ir užtikrinsit jūsų pinigų GREITAI IR SAUGU PRISTATYMĄ.

Adresuokit: LAISVĖ 455 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

JUSŲ ARTIMIEJI LAUKIA JUSŲ PAGELBOS. JUSŲ DOLERIS JIEM DAUG GERO PADARYS!

FELEKSAS W. KUDIRKA APTIEKORIUS LIETUVIŠKA VAISTINYCIA 71 Hudson Ave. Central Brooklyn

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y. TIESI KELIONĖ LIETUVA PER HAMBURGĄ PILIAVĄ ARBA LIEPOJŲ VAZIUOKIT VISI PARANKIŲ TIESIŲ KELIŲ Lietuvali važiuojanti į Piliavą aplenkia Lenkų Juostą (koridorį) Viena Trečia Klausa Patalinta (Kambarynai) Ant 2-ju, 4-rių, 6-šių ir 8-nių Lokų POLONIA RUSPIJOS ESTONIA 15 New York, Bostono arba Philadelphia 1906-1907 HAMBURGA \$103.50 — PILIAVĄ \$106.50 I MEMEL IR LIEPOJŲ — \$107.00 Mes apmokame gelžkelių tiketą iš Bostono arba Philadelphia iki New Yorko

ATGAUKITE SAVO SVEIKATĄ TEN, KUR DAUGELIS KITŲ ATGAVO

JEIGU JUS KENČIAT nuo nervų suirimo, kvaitulio, silpnumo, kraujai ir odos ligų, akių mirgėjimo, prastos atminties, nervų silpnumo, hemiegis, skaudėjimo sprando nugaros skaudėjimo, reumatizmo, gerklės skaudėjimo, skilvio nemiga, vidurių nedirbimo, aptraukto liežuvio ir vidurių užkietėjimo. ATĖIKITE PAS MANE.

NAUDOJAMA MODERNIŠKA METODA

Jeigu nesigydėt pirma, tai ilgiau nevilkinink. Atėlk del išegzaminavimo VELITUI. Aš turu 24 m. patyrimą ir praktikos gydymu chroniką ir nervų ligų. Ypatiskai gydysiu jus su kiekvienu atsilankymu.

Ofis Valandos nuo 9 ryto iki 8 vak. Dr. LEWIS 120 East 29th St. Tarpė 4-tos ir Lexington Ave., New York, N. Y.

ALD.LD. REIKALAI

ALD.LD. I APSKRICIO KUOPU DELEGATAMS.

Pirmo Apskricio pusmetine konferencija, kuri turėjo vykti 13 d rugpjūčio, deli...

Druga delegatai, nesivilinkite nes turime daug svarbiu reikalu apkalbėti deli geroves...

PARAGINIMAS.

ALD.LD. 54 kp., Elizabeth, N. J., savo susirinkime 21 d. liepos, nutare išnešti sekanti...

Kadangi II Apskr. konferencija, laikytoja 11 d. geguzes s. m. Newark, N. J., buvo išrinkta...

PASIAISKINIMAS.

"Laisvės" No. 169 tilpo A.L.D.L.D. X Apskr. 4-tos konferencijos (atsibuv. 2 d. liepos, Cleveland, Ohio) protokolas...

Pirma, kad sekr. (ALD.LD. X Apskr. 4-tos konf.) D. Petras...

Antra, kad tas protokolas nera pilnas ir nera taip uzrasytas...

Taigi del virsminetu priezasiu as atsakomybes neimu uz ji.

Ir patariu d. D. Petrauskui, su pagalba X Apskr. valdybos, 4-tos konf. protokola pataisyti.

ALD.LD. X Apskr. 4 Konferencijos pirmyninke

Z. C. Madzickienė.

PROTOKOLAS

ALD.LD. Pildomojo Komiteto posėdžio, laikyto 21 d. liepos, Brooklyn, N. Y. Posėdinis neprijuo J. Undzius. Taigi nedalyvavo ir ALD.LD. skyriaus redaktorius J. Siurba.

Raportai.

1. Centro pirminkininkas, sekretorius ir izdininkas isdavė raportus is savo veikimo. Raportai priimta.

2. Komisija istudijavimui knygos turinio "Liaudies Marksas" raportavo, kad knyga savo turiniu nors ir labai svarbi, bet ji eiliniams nariams buty labai sunki suprasti. Raportas priimtas.

Tarimai.

3. Nutarta leidima knygos "Liaudies Marksas" atidėti ant toliaus.

4. Delei knygos "Komunistu A-B-C." istudijavimo turinio paskirta komisija is draugu: A. Petrikos, A. Bimbos ir J. Siurbos, kurie istudijuos Pild. Kom. posėdyj apie tai raportuos.

5. Centro sekretorius pranešė, kad yra aplaikyta knyga rankraštis nuo d. Z. Angariecio "Nėpriklusomos Lietuvos Kalėjimas arba Baltojo Teroro Aukos." Skaityta ir laiskas nuo d. Z. Angariecio sios knygeles isleidimo reikalui.

6. Skaityta laiskas nuo drg. B. Serbentos (is Ukrainos) su pasiulijimu rankraščio "Rusijos Istorija Trumpiausiam Bruoze". Knygos autorius Pokrovskis. Knyga apie 400 puslapiu. Joje marksistiniai aiskinama Rusijos istorija nuo patriarchiniu laiky iki kapitalizmo žlugimo. Laiskas priimta ir patarta Centro sekretoriui tuoj ta rankraštj paimti del ALD.LD.

7. Nutarta rūpintis isleisti bent pora paskaity del ALD.LD. agitacijos menesio. Taigi ir skelbimui organe (lavinimuisi) lekciju. Apie šj darbą pasirūpins Centro sekretorius.

8. ALD.LD. agitacijos (spalio) menesj nutarta organo "Laisvės" isleisti kartą savaitėje padidinta numerj, pasvęstą agitacijai už ALD.LD.

9. Centro sekretorius pranešė apie kuopy pageidavima, kad laike agitacijos menesio is rytiniu valstiju kalbetojai buty siunčiami į vakarines valstijas, o is vakariniu į rytines. Tas visas darbas palikta Centro sekretoriui.

10. Skaityta ir svarstyta 198 kuopos įnesimas, kad ALD.LD. isleistu James H. Fisherio parašytas lavinimosi lekcijas apie marksizmo mokslą. Įnesimas atidėtas.

11. Skaityta laiskas is A.L.D.L.D. 83 kuopos. (Muskegon, Mich.) delei P. B. Kaupo, pas kurj randasi jau nuo 1920 m. \$100 kaipo auka del ALD.LD. knygu leidimo, bet minėtas dirgdar ir šiandien neprisiuntė tos sumos pinigų į Centra. Patarta Centro sekretoriui griežtai pareikalauti is P. B. Kaupo minėtos aukos ir apie tai raportuoti sekamam posėdyj.

12. Skaityta nusiskundimo laiskas is 43 kuopos (Wilkes-Barre, Pa.) narių, kad žmonės, kurie jau seniai nera ALD.LD. nariais, skverbiasi į kuopos susirinkimus ir kelia juose surut. (Cia kalbama apie tuos žmones, kurie buvo pašalininti is kuopos už kelimą betvarkės). Kadangi delei to Pild. Kom. jau seniai yra padavęs tarim, kuris tilpo organe, tad kitokio tarimo ir nedaryta. Patarta Centro sekretoriui pranešti 43 kuopos komitetui prisilaityti konstitucijos ir Pild. Kom. šenians padaryto tarimo.

13. Skaityta K. B. Karosienės ir J. Karos pasiskundimas delei jų suspendavimo is 10-kuopos ir prašymas, kad jiems buty leista buti pavieniais nariais. Taigi skaityta ir nuo 10 kp. apkaltinimas. Po apsvartymui šio dalyko palikta, kad K. B. Karosienė ir Karosas susitaikytų pirma su kuopa ir išpildytų kuopos reikalavimus, o tada tik bus suteikta teisė buti pavieniais nariais.

KORESPONDENCIJOS

NASHUA, N. H.

PARAISKIMAS Lietuvių Laikraščių Leidejams, Savirinkams ir Bendradarbiams.

Nutarta paklausti (viešai) laikraščių leideju, ar visi laikraščių leidejai pritaria streikuojantiems darbininkams, ir ar visi teikia dvasinę paramą? Pradžioj streiko atsiskukėm i žemiau įvardintus laikraščius, bet ne visi mus aplanko. "Laisvė" nuo pat pradžios streiko pradėjo mus lankyti ir tebelanko: pirmiau atėdavo po 100 egz., dabar po 50, bet užtenka, nes daug streikuojančių išsi-blaskė po visas puses.

"Vilnis" atėjo kelis sykius, bet kodel sulaukyta, nežinia. "Dirva" irgi ta patj padarė. "Vienybė" atėjo kelis sykius, bet tik kaip prenumeratų ir tik spaudos komisijos nariams, o vėliau visai sustojo. Labai negerai, kad laikraščių administracijos neduoda atsakymo del kokių priezasčių nesuintinėja arba sulauko siuntinėjimą laikraščiu.

Tiesa, is "Keleivio" "bosų" gavome sekantį atsakymą: "Jūsų prašymą gavome, reikalaujant "Keleivio" del streikierių, bet kad po tuo reikalavimu pasirašo mums nepatin-kama upata, už tai mes ir nesu-čiame "Keleivio"."

Po tuo reikalavimu buvo pasirašė V. Vilkauskas, J. Karosas ir F. Venckus. Na, ir tas "prakeiktas" Venckus "suspolino" visą "biznį". Aš manau, jog "Keleivio" leidejai pradėjo atbulai protauti, kad del vieno žmogaus eina prieš visus.

Taigi mes stūnčiame padėkos žodj tiems laikraščiams, kurie mus lanko: "Laisvė", "D. Tiesai" ir "Rankpelniui". Mes sugrįžė darban jums atsiteisime kiek išgalėdami. Po viso pasikalbėjimo nutarta sekantjai: Pradėjus norma-liškai dirbti streikieriai lietu-

SVARBI KNYGA

MOTERIS IR SOCIALIZMAS

Parasyta garsaus vokiečiu rasytojaus August'o Bebel'io

Šita knyga privalo perskaityti kiekvienas darbininkas ir darbininkė, ypatingai moterys privalo pasisteneti ta knyga isigyti, nes joj plačiausiai yra aprašomas visas moteri padėjimas ir juj vieta žmoniuj nuo pat pradžios civilizacijos iki šių dienų ir kokij rolis loja loja socializmo gadyneje.

Knyga susideda is 432 puslapiu didelio formato. KNYGOS KAINA POPIERINIAIS VIRSELIAIS TIK \$1.00.

BENTON, ILL.

Liepos 16 d. ALD.LD. 158 kuopa laikė savo susirinkima, kuriame daug svarbių dalykų aptarta. Euvo skaitytas is A. L.D.L.D. Centro prisiustas atsisaukimas j draugijas del prisidėjimo prie ALD.LD. knygu leidimo. Po trumpo apkalbėjimo vienbalsiai nutarta paaukoti \$10 paramai ALD.LD. knygu leidimo.

Dabar cia pas mus yra gana sunkus laikas. Anglijakasiai jau ketvirtas menesis stovi streiko lauke, kova prieš anglies baronus eina pasekmingai. Streikieriai laikosi visi vienybėj ir kompanijos neįstengia gauti tiek streikalauzių, kad galėtu pradėti darbą mainose. Darbininkai yra pasiryžę ir toliaus laikytis vienybėje streiko lauke iki galutinio laimejimo. Nors streikieriai jau švargę, budami tokj ilgj laiką be darbo, bet ūpas, streikieriuose geras. Delei streiko draugiju veikimas irgi lyg ir sumažėjo. Bet tikimės apilydyti veikimą po užbaigimo streiko. Mat dabar visų dome nukreipta į streiką, kad laimėti jį.

SELPKITE RUSI

JOS BADAU JANČIUS ŽMONĖS.

Pasarga Detroito Lietuvia ms Darbininkams

KNYGOS UŽ DYKĄ

Viesiems, kurie užrašys, laikraštj "Vilni", einantj ru syk į savaitę, 8 puslapių didžio ir prisius 3 dolerius, duosime už \$1.50 knygu visai dykai.

Table with 2 columns: Book title and price. Includes titles like 'Politiskas Minių Streikas', 'K. Marksas', 'Kovotojų Giesmės', etc.

PINIGUS SIUSKITE SEKANČIU ANTRASU: "VILNIS"

2513 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

LIETUVIS FOTOGRAFAS

IR MALIORIUS.

nufotografuoja ir numalevoja visokius paveikslus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krujavus ir sudaro su amerikoniškais. Darba atlieka gerai ir pigiai. Krepkites šio adresu: JONAS STOKES 172 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

SUTAIŠYK SAVO ČEVERYKUS

Mes užlaikome visokių skuru čeverykams ir dirbimui įrankiu. Mes pardudodame "wolesale" ir retali.

SCHARE & TOBIN 164 Graham Ave. BROOKLYN, N. Y. KALBAME LIETUVISKAI.

SERGANTI LIETUVIAI

Puslės, Inkstų, Skilvio, Kraujo ir Odos ligoms. Šitos ligos daugiausiai yra išsiplatinusios tarp darbininkų, nuolat skauėjimas nuvargimas, nemiegojimas, silpnumas, nervu suirimas is priezasties senumo, arba kitokių kokių nors priezasčių. Jeigu jus esat ka tik atkelaves į šią šalį ir pradėjote sirgti, tai eikite po numeriu 140 E. 22nd St., New York.

DR. L. LANDIS

140 E. 22ND ST., NEW YORK, N. Y. Tarpe 3rd Ave. ir Lexington Ave. Ofiso valandos darbo dienomis nuo 9 ryto iki 10 vakare. Nedėlidniais iki 4 po pietų.

LIETUVIS DENTISTAS

DR. A. PETRIKA 229 BEDFORD AVE., Kamp. N. 4-tos Gatv., BROOKLYN, N. Y. Viršuj Danoros Vaislines. Valandos: Nuo 10 val. ryto iki 12 val. Nuo 2 po pietų iki 8 val. Vasaros mėnesiais, iki Spalio (Oct.) 1 d., subatomis ir nedėlidniais uždaryta.

LYTIES, PUSLES IR KRAUJO LIGU

(Inkstų, Puslės, Prostatos ir t.t.) SPECIALISTAS TURINTIS PRAKTIKOS PER 25 METUS. Dr. ZINS isgydo visokias chroniskas ligas, nervu sutirima, širdies, placių, skilvio, inkstu, plaukiu ir kitokias pavojingas ligas.

Dr. ZINS

110 EAST 16-TH ST. TARPE 4th AVE. IR IRVING PLACE NEW YORK, N. Y. Valandos: nuo 9 ryto iki 6 vakare. Nedėlidniais: nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

NAMAI IR FARMOS

Ant pardavimo mūriniai ir mediniai namai su dideliu pasirinkimu, mažu įnesimu ir priedamiausia kaina, Brooklyn mieste ir visus priemiesiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, So. Brooklyn ir C. Brooklyn.

1 fam. - nuo \$1,500 iki \$10,000; įmokėti ant \$100 iki \$200 2 fam. - \$1,800 iki \$10,000 6 fam. - \$3,500 iki \$18,000 3 fam. - \$2,500 iki \$18,000 8 fam. - \$4,000 iki \$20,000 5 fam. - \$3,500 iki \$15,000 20 fam. - \$11,000 iki \$80,000

B. ZINIS REALTY CO. BRANCH OFFICE: 420 LORIMER STREET (palet Grand Street), BROOKLYN, N. Y. Telefonas: 3929 Stagg.

OKULISTAS

J. FREIMAN

703 GRAND STREET netoli Graham Ave. BROOKLYN, N. Y. Akys Išgaminuojamas Per Medicinos Doktorą Ofiso Valandos: Darbo dienomis (išskyrus šventadienius) nuo 11 iki 12 dienų, nuo 3:30 iki 6 val. vakare. Utarninkais ir ketvervaisi iki 7:30 vakare. Krautuėvė atsidaro 9 val. ryte. Greenpoint 6695.

LIETUVIS FOTOGRAFAS

IR MALIORIUS Dvi Puikiausios Galerijos

Jeigu jums pabodo kitų fotografuotojų darbas ir nesate užtikrinti, kreipkitės pas mane, užtikrinu savo darbą ir apmokėsiu. Padėtinu pavalkaisi visokiu įvairumu. Kainos numatytos.

MOTIEJUS KICHAS

227 Bedford Ave., - 579 Grand St tarpe N. 4 ir 5 St. Prie Lorimer St. BROOKLYN, N. Y.

Automobilių Mokykla

AREA AUTO SCHOOL 146 W. 56th STREET New York City

Jeigu jūs norite tapti geru mechaniku - "Soferiu", jeigu jūs norite uždirbti nuo \$30 iki 40 į savaitę, tai kreipkitės į mūsų lietuvišką mokyklą. Čiamai jūs gausite išsimokyti pilnai automobilij amatą. Mes turime 8 sistemas mokiniui automobilij mehanizmas, su kurių pagalba lengvai ir greitai išmokinate savo mokinius, kaip važinėti automobiliais taip ir greitai juos sutaisyti. Mes mokiname lietuviškai. Kaina teska apie keturias savaites. Mes nuolat esame soferio "laisnius" ir suliekomome vieta. Mokykitės gerj lietuviškoj mokykloj. Lietuvij mokytojas ir instruktorius.

KAS NORITE PIGIAI PIRKTI NAMĄ, TAI VISADOS EIKITE PAS J. VASTUNAS

Real Estate Co. 433 LORIMER ST., BROOKLYN Nes as turju labai daug namų ant pardavimo Brooklyn mieste ir priemiesiuose: Ridgewood, East New York, Jamaica, Maspeth ir Flatbush. Iš daugumos kelintas yra labai pigij, todėl kurie manote pigiū namus, tai turėsite gerą progą pasipelnyti pirkimu. Taigi kas pas mane pirkis, tas bus aplyntas kepgeriausiai ir jo priežiūra geriausio dykoto. Taigi as parduodu visokios rūšies biznius: bucernes, grosernes, restoranus ir kriaukių dirbtuves. Kas pirkis pas mane, tas SUCEDYS DAUG PINGU

VISU ŽINIAI

Geriausios Williamsboro RUSISKOS IR TURKIŠKOS MAUDYNES 274 So. 1st St. netoli Marcy Ave. BROOKLYN, N. Y. Telefonas: Stagg 1887 F. Teltelbaum, Savininkas. MAUDYNES ATVIROS KIEKVIENA DIENA UTARNINEAIS, tad specialiu moterj diena. Atsilankykite persitiktinti.

J. GARŠVA

GRABORIUS - UNDERTAKER LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Ibbalaumuja ir laidoja numirėlius ant visokių kapinių. Parsamduo Automobiliu ir Karinam Vasiljoms, Krikityoms ir klap pasivaizėjimams. 231 Bedford Ave., - 284 Front St. Brooklyn, N. Y., C. Brooklyn, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

Atlankykime drg. J. Perkūną.

Drg. J. Perkūnas, galima sa- kyti, baigia savo amžiaus dien- nas. Jis dabar atskirtas ne tik nuo visuomeninio veikimo, bet ir nuo savo draugų ir pažįsta- mų. Jis, užsidares mažam kambary, dienų dienas pralei- džia vienas. Tik retkarčiais jį vienas-kitas atliko. Tuo tar- pu Brooklyne, New Yorke ir apiešinėse jis, kada tai, turė- jo daug draugų ir pažįstamų; kada tai, sveikas būdamas, pa- tarnavo ne vienai draugijai ir ne vieną sykį. Todėl dabar ne- žmirškite drg. Perkūną, nors retkarčiais nuvažiuokite jį at- lankyti. Atsiminkite, kad jo padėtis aršesnė, negu kalinio. Dabar daugelis nerūba, todėl retkarčiais galėtumėte nuvažiuo- ti ir jį atlankyti. Tai gali padaryti ir asmeniai nepažindami drg. J. Perkūną.

Visi į Išvažiavimą!

Rytoj (nedėlioj) visi važiuo- kite į Glendale giraitę. Išva- žiavimą rengia L.M.P.S. 111 kp. bendrai su East New Yorko Jaunuolių Draugijėle. Progra- ma išpildys E. N. Y. Jaunuolių Dr- želės choras po vadovystę p. L. Erenino; bus deklamacija ir monologas; be to, dd. And- riulis ir Petrikienė pasakys po prakalbą. Užkandžių ir geri- mų netrūks. Atvažiuokit visi!

Kom.

Pašovė Skrybėlių Streikierj.

Charles Lipman, 27 m., gy- venantis Bronx'e, kuris dirbo skrybėlių išdirbystėje ir pastaru- joju laiku streikavo su visais kitais darbininkais, likosi pa- šautas. Jį pašovė privatinė detektyvas, pasamdytas kom- panij. Lipman dirbo pas Hen- ry Rosenberg, 58 W. 38th St. Henry Rosenberg prisipaži- no, jog jis turėjo pasamdęs šį detektyvą su kitais sargais, ku- riuos pasamdė iš Flanaganella Detektyvų Agentūros nuo 33rd St. ir Fifth Ave. del apsaugoji- mo savo prapertės.

Isidore Weinberg, Skrybėlių Dirbėjų Unijos Joint Boardo sekretorius, sakė, kad šie pi- kietuotai vaiksičio apie dirb- tuvę ramiai, kada šūvis likosi paleistas iš grupės devynių streiko sargų, stovinių prie- šais namą, kuriame randasi Rosenberg dirbtuvė. Lipman perpuolė, kuomet du šūvis pa- leido detektyvas Schaefer. Lip- mano draugai jį pakėlė, o de- tektyva policistas nuvedęs į po- licijos stoją ant 30 gatvės.

Į Kriaučių Nepri gulmingo Klubo Susirinkimo.

Liepos 27 d. Kriaučių Nepri- gulmingas Klubas laikė savo pusmetinį susirinkimą. Po protokolo priėmimo prasidėjo diskusijos, kad Klubas neturi mėtų pinigų kur nereikia, kai tai visokioms pagelbos ar tai iš strei- kierių pusės, ar šiaip iš kur, tai visada būdavo neatmetama tas prašymas. Kriaučių loka- lai iki šiol neatsisakydavo teikti pagelbą visiems, kas tik jos pareikalavdavo. Kriaučių lokalai nekaip stovi finansiniai, todėl jie kreipdavosi prie Kriaučių Nepri gulmingo Klu- bo prašydami paskolos ir klu- bas neatsisakydavo paskolinti. Bet dabar pagal šio susirinki- mo nutarimą tai ir kriaučiai negalės gauti paskolos be susi- rinkimo. Jie turės kreiptis prie klubo komiteto, kad jis susauktų nepaprastą klubo su- sirinkimą ir ten bus nutarta ar duoti ar ne. Tai ko kriau- čiai susilaukė. Jei jiems rei- kės paskolinti nors \$50, tai

jie turės laukti kol atsibus su- sirinkimas.

Tai vis nesmagu, kad tokie tarimai perėjo. Bet tai kaltę pačių narių, kad jie nesilanko į susirinkimus. Jei būtų atėję susirinkimam daugiau narių, tai be abejonės būtų ir geresni nu- tarimai.

Taipgi nutarta išduoti kny- gutes tiems nariams, kurie pa- metė. Knygelės bus išduoda- mos spalio (October) mėnesio kiekvienos pėnyčios vakare, kriaučių ofise. Kiekvienas klubo narys ir narė, kurie ne- turite knygučių, turite išsimti, nes be knygučių nariai nebus įsileidžiami į susirinkimus. O- juk kiekvieno nario priedermė lankyti susirinkimus ir svars- tyti organizacijos reikalus. Mū- šio klubas kur kas geriau fi- nansiniai stovi už kitas pašel- pines draugijas.

Klubietis.

Geležkelečių Streikas Truk- do Maisto Gabenimą.

Jau per pastarąsias dvi dien- nas New York Central geležke- lio transportacija taip pablogė- jo, kad daugelis traukinių nesu- vėlavo po 14 valandų. Maisto jau nebegalima pristatyti ant laiko. Praešama, kad ekspre- siniai ir pieno traukiniai pavė- lavo nuo trijų iki keturiolikos valandų.

Teis Orlaivininkus Už Per- žemą Skrajojimą.

Miesto patvarkymas leidžia orlaiviams skrajoti virš miesto tik iškilus 2,000 pėdų nuo žem- nės. Bet leitenantas Mikko Leikari ir antras leitenantas C. W. Murray, abu J. V. Rezervų Korpuso, skrajėjo virš miesto žemiau pažymėto augštumo. Juos suareštavo policistas or- laivininkas ir jie bus teisiami Far Rockaway policijos stotyj.

Mušainės Eksplozija Su- žeidė 7 Policistus.

Vienoj stuboj ant 129 Beau- fort Ave., Jamaica, buvo įtai- syta mušainės fabrikas. Polic- istai užpuolė šią bravorą ir ra- dę ten, beverdančią, degtinę. Jiems ten besidarbuojant, be- reštuojuant degtinės dirbėjus, eksplozdavo sklepe verdanti degtinės katilai ir septyni po- licistai likosi smarkiai apde- ginti. Tuojau jie tapo nuga- bentai ligonbutin.

Keturį augštų namo prieš- aikis išgraiuta, sklepas išardyta, durys ir langai išdaulyta. Likosi suareštuota keturi vy- rai ir viena moteris. Prie to atrasta daug degtinės, keli di- deli katilai, revolveris ir viso- kių kitokių reikalingų varymū degtinės ir apsigynimui nuo policijos daiktų.

Brooklyno Automobilai Už- mušė Keturis Į 3 Valandas.

Ketverge po pietų Brooklyno automobilai užmušė į tris va- landas tris vaikus ir vieną mo- terį. Du draiveriai, po kurių automobilais žuvo vaikai, ne- sugauti. Trečias draiveris pa- bėgo, palikęs automobilį. Da- bar policistai jo jiesko. Du vy- rai, kurių automobilius užmu- šė moterį, tapo suareštuoti.

Nusikirpus Plaukus Nusi- žudė.

Ruth Evans nusikirpo trump- pai plaukus ir paskui, pamačiu- si, jog jai nepatinka trumpi plaukai, labai nusiminė ir po kiek laiko nusizudė. Ji gyveno ant 608 Madison Ave. Dirbo kaip stenografė American Tele- phone and Telegraph kompanij.

Užgriebė Tris Laivus su Degtine.

Šiömis dienomis prohibicijos agentai užgriebė tris laivus ir atrado juose degtinės už \$250, 000. Degtinė buvo gabinama iš Bahamos. Du laivai jau bu- vė belaukia mažųjų laivelė, ku- riais degtinė būtų buvus gabe- nama į kranta.

Schlesingeris Reikalauja Paliuosuoti Rusijos Kontr- revoliucionierius.

International Ladies Garment Workers Unijos prezidentas Schlesinger užvakar pasiuntė Leninui kablegramą, reikalau- damas paliuosuoti politinius ka- linus Rusijoj. Jis pasiuntė svo- reikalavimą varde 150,000 unijistų. Geltonajam darbinin- kų vadui labai parūpo Rusijos kontr-revoliucionierių likimas.

VIETINIAI PRANESIMAI

NEW YORK, N. Y.— ALD.D. 23 kuopos susirinkimas įvyks 3 d. rug- pjūčio (August), pas d. Mingela po num. 725 Washington St. Visi nariai turite dalyvauti, nes turime daug svarbių dalykų aptarti. S. Adomavičius.

NEW YORK CITY.— A.D.P. L.S. 32 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 2 d. rugpjūčio, po num. 62-64 E. 4th St., Astoria Hall. Visi nariai būtinai turite dalyvauti, nes yra daug svarbių dalykų aptarti. Org. S. Adomavičius.

LONG ISLAND CITY.— A.L.D.L. D. 187 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks utaminate 1 d. rugpjūčio, po num. 263 Harris Ave., Long Island City. Pradžia 8 val. vakare. Visi nariai malonėkite susirinkti laiku, nes turime daug svarbių dalykų šiam susirinkime apkalbėti. Koresp. K. Jankaitis.

BROOKLYN, N. Y.— L. M. P. S. 111 kuopa rengia išvažiavimą į Glendale giraitę, ateinančioj nedėlioj, 30 Liepos (July). Programą susidė iš prakalbų ir šaip pamarginimų. Bus skanių užkandžių ir gerimų. Ne- važiuokit į "Kūnez Allianz" mark- nis "dortinami" vandenį, bet atvažiuokit į Glendale giraitę linksmai laika praleisti. Komisija.

PRANESIMAI IS KITUR

NEWARK, N. J.— A.D.P. L.S. 4-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks pamedėlioj, liepos 30, 8 val. vakare, Lietuvių svet. Draugai ir draugės, visi į susirinkimą ateikite, nes bus labai svarbūs susirinkimas. Tar. Rašt. V. Skelstaitis.

L.M.P.S. VIII RAJONO KUOPU BEI DRAUGIŲ DOMEL. Draugės! Kaip praėta konferen- cija, kad buvo nutarta laikyti sekan- čią konferenciją Hartfordo Rugpjūčio mėnesij, todėl draugės pranešu, kad konferencija įvyks 27 d. Rugpjūčio, po num. 61 Elm St., Hartford. Pradžia 10 val. ryte.

Malonėkit prisirengt duot gerų su- manymų kaip rajono reikaluose, taip ir špūsvienijimo. L.M.P.S. VIII Raj. Nat. Sekr. V. E. Bagdonienė.

PAJIESKOJIMAI

Pajieskau savo brolio Juozo Mor- kuno, paeina iš Kauno rėdybos, Pa- nevėžio miesto. Jo paties meldžiu atsisaukkti arba žinoti apie jį pra- nešti, už ka busiu labai dėkinga, nes jo tėveliai iš Lietuvos nori jį surasti. Ona Uliskienė, Nashua, Mont. Box 52, (173-181)

PARDAVIMAI

PARSIDUODA grocernė ir bufer- nė su trimis kambariais del gyvenim- o. Galima pirkti ir puse. Norinti pirkti tokį biznį kreipkitės šiuo ad- resu: J. Luvis, 165 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. (177-182)

PARSIDUODA kriaučių dirbtuvė ant Roebing ir kampo Metropolitan Ave. Dirbtuvė yra labai didelė, nes turi 100 pėdų ilgio ir 60 pločio. Dirbtuvėj randasi 20 mašinų ir ki- ti visi kriaučių dirbtuvėj reikalingi įtaisymai. Renda žema pigi. Infor- macijų galima klausiti ir telefonu. Kreipkitės: J. KUNICKY, 123 Bainbridge St., Brooklyn, N. Y. Telefonas: Lafayette 8465. (179-184)

PARSIDUODA groseris geroj vie- toj, su visais įtaisymais. Biznis da- romas labai geras, apgyventa lietu- viais, lenkais, rusais ir amerikoniais. Turį parsiiduoti greit, nes savininkas tuoj išvažiuoja, todėl labai gera pro- ga įvyti gerą biznį. Atsisaukite greit. J. STILSON, 280 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y. (179-181)

AUTOMOBILIAI ANT PARDAVI- MO. Parsiduoda trys visai geri auto- mobilai: Stud Baker, Cole ir Ford. Visi automobilai turi būti parduoti į 6 dienas, kurie norėtumėt įvyti gerą automobilų ir už nebrangią kainą, tai kreipkitės šiuo adresu: P. J. Kyrius, 67 Grand St., Elm Grove Park, Maspeth, L.I., N. Y. (178-180)

REIKALINGA

REIKALINGI darbininkai dirbtį į geležies lijkija. Darbas nuolatinis ir geras užmokesis. Atsinaukite tik tie, kurie nesibijote karšto ir sun- kaus darbo. National Foundry Co. 10-40 Sanford St., netoli Flushing Ave., Brooklyn, N. Y. (180-181)

Lumbio Piešinių ALBUMAS

Kadangi gyvenimo bangos kiekviena darbininką ir dar- bininkę blaško iš vietos į vietą, tai ir prie geriausių norų visų laikraščių komple- tų, kuriuose yra tilpe gvas- besnieji gyvenimo įvykiai, negalima sutaupti. Bet kas dėjosi ant mūsų politi- kos dirvos ir net keli metal atgal, be abejonės mes kiek- vienas norime žinoti. Bet kaipgi tą viską per tokį il- gą laiką atsiminti? Laik- raščių komplektų sutaupti važinėjant iš vienos vietos kiton negalima, o prie to dar jie ir perdaug vietos užima.

Vienas geriausių dalykų tokiam atsilūkime yra, Tai Lumbio Piešinių Albumas. Jame randasi gyvais vaiz- dais atpiešta visa lietuviš- koji ir tarptautinė politika, net nuo keliolikos metų, ko laikraščiuose jau nebūtu ga- lima rasti. Prie to jis ir vežiots gana paranku, nes nesunkus ir vietos nedaug užima.

Lumbio Piešinių Albumas, tai istoriškas dokumentas, kuris privalo rasti kiekvie- no darbininko knygne. Už- asakykit tuojau. Kaina \$1.00

Adresuokit: "LAISVE", 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

DR. C. K. CHERRYS

LIEUVIS DENTISTAS X-Spinduliais. 2201 W. 22nd ir So. Leavitt Sts. CHICAGO, ILL. Telefonas: Canal 6222. Val.: nuo 10 iki 12 ir nuo 1 iki 8

Williamsburg Welding and Repairing Works

W. WARREN, Proprietor 101 SCHOLLES STREET BROOKLYN, N. Y.

Taisome visokių rūšių ir išdir- bysėjų automobilius, pripildome vi- sokius iškilusius cilindrius, neūf- rint, krečio didžio ir kaip išdė- ję nebūtu. Darbą atliekame su nauja- sios mašinos įtaisymais. Pataisome ir padirbame naujas visas dalis, kurios yra lygtis, kaip iš dirbtuvės nupirki- tos.

VISAS DARBAS YRA GARANTUOTAS. KAINOS PRIEINAMOS. Reikatu esant visomet kreipkitės augščiau nuroytu adresu.

Telephone: Greenpoint 2851.

J. LEVANDASKAS GRABORIUS

272 BERRY STREET, BROOKLYN, N. Y.

AR NORI VALGYT GERA DUONĄ?

Jeigu taip, tai imk duoną iš GARSŲ KEPTUVĖS (SENIAUSIA ISTAIGA) Kepa geriausią duoną iš čystų rugiųjų miltų.

Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą skanią, puikiai padarytą duoną, tai visados kreipi- tės į mus. Duoną siunčiam ir į ki- tus miestus. Savininkai W. Masulevičius ir A. Shrupski 209 BEDFORD AVENUE BROOKLYN, N. Y. Tel. Greenpoint 2876.

DR. A. J. KARALIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3303 So. Morgan Street, CHICAGO, ILL. Telefonas: Boulevard, 2160 Valandos: Nuo 9 iki 12 val. dienos ir Nuo 2 iki 9 val. vakare.

MANHATTAN SKRYBELIŲ KOMPANIJA

Pripažįsta, jog dabar nėra už- darbo laikai. Mes gerai žinome, jog darbininkų algos yra suma- žintos ir daugelis darbininkų yra visai be darbo, taigi jie ir negali mokėti daugiau augštų kainų. Bet tuo pačiu laiku mes žinome, jog mūsų kostumieriai visomet myli gražiai apsireng- ti. Nežiurint, kad jie ir neišga- li mokėti augštų kainų, bet prastų šiaudinių skrybelių jie nenėsios. Šiam sezonui mes pa- gaminom daugybę įvairiausių

rūšių šiaudinių ir Panama skrybelių, kurias mes parduosi- me su labai mažu uždarbiu, kad praleidus sunkius laikus, Skrybelių kainos nuo nuo \$2.00 ir augščiau Pasinaudokite šiuo mūsų pasi- lijimu ir nusipirkite MANHAT- TAN SKRYBELE. MANHATTAN HAT STORES BROOKLYNO KRAUTUVES: 230 GRAND STREET, Netoli Driggs Ave. 479 GRAND STREET Netoli Union Ave.

Į Sveikatos Gydytoja

AS KARALINA BAGOCIENĖ dabar pa- sirodau visų žmonių akyse. Aš per 3 metus buvau visai nuopu- las sveikatoj, ir paskutinius išitus metu iš- gulejau lovoje. Mano kūnas buvo visos apimtas visokių skausmų ir aš buvau nu- stojus visai vilti, kad begyvensiu. Visur aš saukiaus ir jieškojau savo sveikatai pa- gelbos, bet niekas mane nepagelbėjo ir niekur aš negavau savo sveikatai pagelbos. Bet kada aš gavau iš- girsti apie Sveikatos Gelbėtoją, tai tuojau aš pareikalavau Sveikatos Gelbėtojų gyduolių, kaip tai, Čėrauninko Kristalavo Atlejuos, kuris užmuša žmogus kune visus ligas. Antrą bonka Valytojus, trečią bonką Nerųj Šaiprintoją, ketvirtą bonką Mi- nerališkų Gyduolių del vonos. Mindaš gyduoles sunaudojau per 5 dienas, tai pusės skausmų nebėlio. Antrą sykį dar pareikalavau ir sunaudojau, tai pajutau, kad nėra pas mane jokių skausmų ir ligų. Dabar aš jaučiuosi visai sveika ir turiu labai gerą apetitą ir miegoti gerai galiu. Praėjus 3 mėnesiams, tai nebegaliu pažinti savo paveik- sio kaip ištuokau. Todėl dabar dėkavoju tūkstantį kartų Sveikatos Gelbėtojų.

DRUG CHEMICAL CO. Tel. Lafayette 0919 J. BALTRENAS, Prop. 2500 W. Pershing Rd., Chicago, Ill.

Niekai Yra Gyvenimo Kambariai, Jeigu Juose Nėra Muzikos JOHN STAJAUSKAS

579 GRAND STREET. Netoli Lorimer St. Phone Stagg 0903

1114 MANHATTAN AVE., Netoli Clay St., Phone Greenpoint 3415

BROOKLYN, N. Y., Gali įtaisyti didelę linksnumą ir malonumą jūsų namuose.

Kiekvienas lietuvis ateikite pasižiūrėti. TURIME VISOKIŲ LIETUVISKŲ REKORDŲ TAVO PHONOGRAFUI

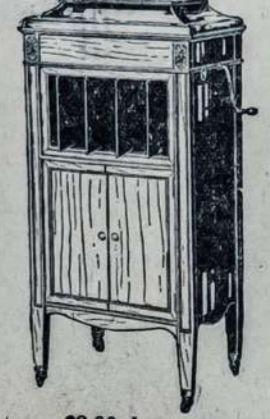
\$1.00 į savaitę

LIETUVISKOS ROLES TAVO PIANUI

Phonographai ir pianai duodami ant labai lengvų išmokėsių Speciališkas Nupiginimas ant Švenčių

\$1.50 į savaitę

\$2.00 į savaitę

\$2.50 į savaitę

LIEUVIŠKA AKUŠERKA

MARIJONA TAMKIENE Baigusi mokslų New Yorko Mieste Bellevue Hospital. Matyti galima visada, kad ir nedėdieniais. Patarimus duodu dykai. Egzaminuojų šlapumą; einu ant pareikalavimo prie Pa- lagu. Darbą atlieku atsakančiai už prieinamą kainą. Kreipkitės šiuo adresu: 429 BERRY STREET BROOKLYN, N. Y. Telefonas Stagg 6731.

Phone: 4711 Market.

PETER SMITH Real Estate Broker 54 Academy St. NEWARK, N. J.

Parduodu namus ir lotus, skai- linu pinigų ant lengvų išlygų ir duodu visokius patarimus atsilankiusiems visai VEUUL. Visi lietuviai norinti įvyti ko- kią nors nuosavybę, visomet kreipkitės pas mane, o visome- t gausite gerą ir teisingą PATARNAVIMĄ.

TANKIAI PAS KIEVIENA TAI KLAUSIMAS, KURIS KYLA:

"Kur aš galėčiau surasti Dentistą, kuris būtų teisingas, sąžiningas ir nebrangus?"

Ją klausimą atsako daktarai

L. L. RUPPERT ir H. H. FIRESTONE Dentistai 226 BROADWAY netoli Roebing St. BROOKLYN, N. Y. Dantys yra ištraukiami iš sutal- somi ant labai lengvų išlygų. Mokesčiai priimama dalimis.